

MUUDATUSED MAKSEBILANSISTATIKA KOOSTAMISEL

Metoodilised muudatused maksebilansistatistika koostamisel on seotud peamiselt kolme kirjega. Kirje “*kaubad*” muudatus tulenes väliskaubandusstatistika aruandlussüsteemi muutusest Euroopa Liitu astumisel, kirje “*reinvesteeritud tulu*” muudatus on seotud ELi maksebilansistatistika suunise rakendamise, mille täitmine on liikmesriikidele kohustuslik, ning kirje “*kinnisvara*” senisest esinduslikumate algandmete kättesaadavusega. Reinvesteeritud tulu ja kinnisvara kirjete aegridu on olemasoleva teabe põhjal korrigeeritud tagasiulatuvalt ka 2003. ja 2004. aastasse.

Muutused on järgmised:

- Kirje “*kaubad*”

Alates 1. maist 2004 põhineb väliskaubandusstatistika kahe aruandlussüsteemi kombinatsioonil: kaubavahetust Euroopa Liidu väliste riikidega arvestatakse endiselt Maksu- ja Tolliametile esitatud tollideklaratsioonide alusel (nn Extrastat); ühendusesisene kaubavahetus registreeritakse nn Intrastati küsitluse abil, mida korraldab Statistikaamet (vt www.stat.ee). Kui Extrastat võimaldab endiselt kasutada põhikaubandussüsteemi, jättes välja kaubavahetuse läbi tolliladude, siis Intrastat ei võimalda andmetest välja filtreerida läbi vaheladude liikunud kaupa, mis reaalset Eesti siseturule ei jõua, kajastades seega pigem üldkaubanduse põhimõtteid. Seetõttu on nii kaupade sisse- kui väljaveo üldine tase varasemate perioodidega võrreldes kõrgem ja aegride võrdlemisel tuleb seda eripära silmas pidada. Maksebilansi kaupade konto krediid ja deebet sisaldavad lisaks ametlikule väliskaubandusstatistikale mitmesuguseid metoodikast tulenevaid täiendusi ning hinnanguid Intrastati andmete võimaliku alakaetuse osas.

- Kirje “*reinvesteeritud tulu*”

Reinvesteeritud tulu arvestamisel mindi üle senikasutatud puhaskasumi/(-kahjumi) meetodilt (*All-Inclusive Concept – AIC*) tegevuskasumi/(-kahjumi) meetodile (*Current Operating Performance Concept – COPC*). Esimesel juhul võetakse reinvesteeritud tulu arvestuse aluseks oleva jaotamata kasumi kujunemisel arvesse ka realiseerimata tulud/kulud vahetuskursi muutustest ning finantsvarade ümberhindlusest, muud erakorralised tulud-kulud ja ebatõenäoliselt laekuvad summad (sh laenuprovisjonid), teisel juhul aga, mis on rahvusvahelistes standardites eelistatum¹, jäetakse need välja. Tagasiulatuva korrigeerimise ulatus ei ole suur, jäädes alla 10%.

- Kirje “*kinnisvara*” otseinvesteeringute aktsia(osa)kapitali koosseisus

Vastavalt kokkuleppele Maa-ametiga on nüüdsest võimalik kasutada nimetatud kirje koostamisel senisest oluliselt esinduslikumaid andmeid mitteresidentide poolt Eestis tehtud kinnisvaratehingute kohta.

---

¹ IMF *Balance of Payments Manual 5th Edition*; OECD *Benchmark Definition of Foreign Direct Investment Statistics*.

LÜHIÜLEVAADE

- **Globaalse majandusaktiivsuse alanemisele vaatamata paranes Eesti välistasakaal 2005. aasta I kvartalis mõnevõrra – maksebilansi jooksevkonto puudujääk hõlmas 9,7% SKPst (vt tabel 1 ja joonis 1)². Absoluutväärtuses oli puudujääk 3,5 miljardit krooni ehk 0,1 miljardit krooni vähem kui 2004. aasta I kvartalis.**
- **Nii kaupade, tulu kui ka jooksevülekannete krediidkäibed kasvasid kiiremini kui nende deebetkäibed.**
- **Väliskapitali erakordselt suure kasvuga otseinvesteeringutena – 13,9 miljardit krooni – kaasnes ligi samas mahus kapitali vähenemine portfelliinvesteeringutena.**
- **Maksebilansi reservid kasvasid 2,7 miljardi krooni võrra.**

JOOKSEVKONTO puudujäägi peamise põhjustaja – **kaupade konto** – negatiivne saldo oli 4,2 mld krooni, mis oli 0,3 mld krooni väiksem kui aasta varasemal perioodil. Kaupade väljavedu moodustas 21,5 ja sissevedu 25,7 mld krooni. Kaupade käibe taseme tõusu 2004. aasta I kvartaliga võrreldes põhjustas osaliselt nii ühinemine Euroopa Liiduga kui ka senikehtinud aruandlussüsteemi muutus (üleminek Intrastati aruandlusele ühendusesisese kaubanduse deklareerimisel), mistõttu liitumiseelne ja -järgne väliskaubandusstatistika ei ole otseselt võrreldavad.

Kaupade väljaveo suurimad kaubagrupid olid traditsiooniliselt masinad ja seadmed, puit, puittooted ja mööbel ning tekstiilitööstuse toodang. Sisseveos domineerisid samuti masinad ja seadmed, järgnesid keemiakaubad, metalltooted ning transpordivahendid.

Peamine väliskaubanduspartner oli laienenud Euroopa Liit, hõlmates 78% kaupade väljaveost ja 74% sisseveost. Suurimad ekspordipartnerid olid Soome, Rootsi, Saksamaa ja Läti; impordipartnerid aga Soome, Saksamaa, Venemaa ja Rootsi.

Teenuste konto ülejääk vähenes aastaga 17% võrra ning oli 2,3 mld krooni. Teenuste eksport kasvas 9% ja import 24%. Teenuste positiivse saldo kahanemist mõjutasid enim veoteenused, eelkõige mere- ja raudteetransport – impordi kasv ületas ekspordi oma. Sarnane oli ka reisiteenuste dünaamika. Teenuste konto kogukäibest moodustasid veoteenused 45%, reisiteenused 24% ja muud äriteenused 16%. Täheldatav oli side-, ehitus- ja finantsteenuste käivete kasv.

Teenuste osas olid Eesti peamisteks äripartneriteks ELi riigid, mis hõlmasid 2005. aasta I kvartalis teenuste müügist 65% ja ostust 73%. Suurim positiivne saldo oli Eestil Soomega (1,1 mld krooni) ning suurim negatiivne saldo Saksamaaga (0,2 mld krooni).

Tulukonto puudujääk kahanes 15% ja moodustas 1,9 mld krooni. See oli tingitud Eesti investorite välismaal teenitud tulu (krediidikäive) ennakkasvust võrreldes välismaiste investorite Eestis teenitud tulu

---

² Jooksevkonto puudujääk reinvesteeriitud tuluta, mille puhul reaalsel rahaliikumist ei toimu, moodustas 4,5% SKP suhtes. Erinevalt 27. juunil 2005 avaldatud maksebilansi pressiteatest on siin kasutatud I kvartali puhul mitte oodatava, vaid reaalse SKP näitajat, mis avaldati 29. juunil 2005

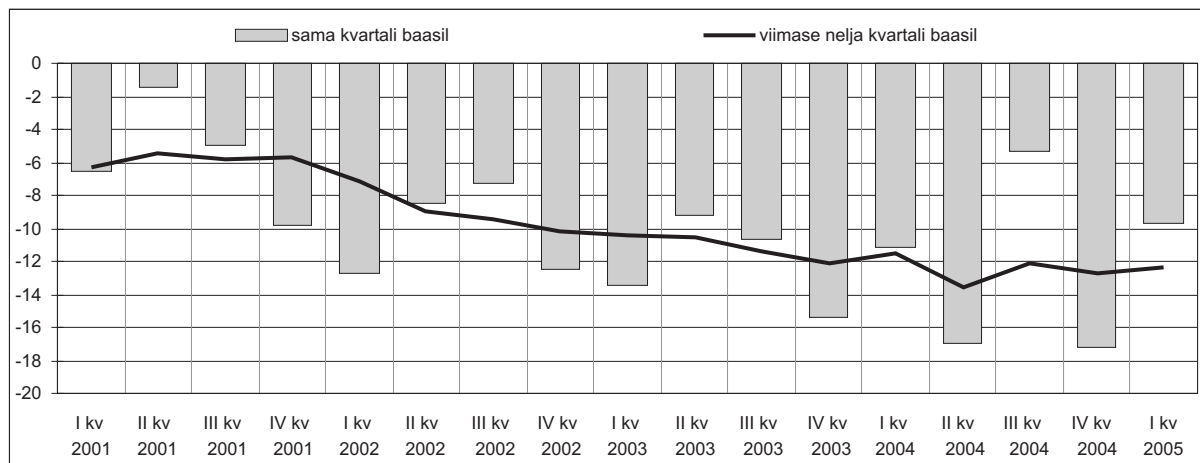
Tabel 1. Eesti maksebilanss (mln kr)*

	2002	2003	2004				2005	
	Kokku	Kokku	I	II	III	IV	Kokku	
Jooksevkonto	-11 882,9	-15 401,9	-3 625,7	-6 217,5	-1 924,9	-6 194,9	-17 963,0	-3 535,8
Kaubad ja teenused	-8 318,2	-9 700,5	-1 776,8	-4 526,2	-1 132,3	-3 629,4	-11 064,7	-1 918,8
Kaubad	-17 995,6	-21 483,1	-4 568,2	-8 348,4	-5 525,8	-6 360,8	-24 803,2	-4 246,9
kreedid (FOB)	58 333,6	63 599,8	16 952,4	18 124,9	19 254,4	20 729,3	75 061,0	21 491,1
deebet (FOB)	-76 329,2	-85 082,8	-21 520,6	-26 473,3	-24 780,1	-27 090,1	-99 864,2	-25 738,0
Teenused	9 677,4	11 782,6	2 791,4	3 822,2	4 393,5	2 731,4	13 738,5	2 328,1
kreedid	28 279,7	30 819,9	7 330,0	9 469,9	9 924,7	8 866,7	35 591,3	7 957,7
deebet	-18 602,3	-19 037,3	-4 538,6	-5 647,7	-5 531,2	-6 135,3	-21 852,8	-5 629,5
Tulu	-5 423,1	-7 411,2	-2 226,0	-2 197,9	-1 389,4	-3 166,2	-8 979,6	-1 888,3
kreedid	3 339,3	3 422,1	640,0	1 231,1	1 904,3	1 678,3	5 453,6	1 562,0
deebet	-8 762,4	-10 833,3	-2 866,0	-3 429,0	-3 293,7	-4 844,5	-14 433,2	-3 450,3
Jooksevülekanded	1 858,4	1 709,7	377,2	506,6	596,8	600,7	2 081,2	271,3
kreedid	2 876,3	3 221,4	851,1	1 388,9	1 487,0	2 007,7	5 734,7	1 349,0
deebet	-1 017,9	-1 511,7	-473,9	-882,3	-890,1	-1 407,0	-3 653,4	-1 077,7
Kapitali- ja finantskonto (reservvarata)	12 739,6	18 232,9	3 534,8	7 544,1	4 290,7	7 077,8	22 447,3	6 638,5
Kapitalikonto	320,7	655,7	27,7	154,7	554,5	317,8	1 054,7	462,8
Finantskonto	12 418,9	17 577,2	3 507,1	7 389,4	3 736,2	6 760,0	21 392,6	6 175,7
Otseinvesteeringud	2 611,8	10 716,7	2 344,7	2 205,7	1 068,1	4 104,3	9 722,7	12 881,8
Välismaal	-2 188,4	-2 149,2	-1 007,9	-834,5	-988,9	-557,3	-3 388,6	-976,3
Eestis	4 800,2	12 865,9	3 352,5	3 040,3	2 057,0	4 661,6	13 111,3	13 858,0
Portfelliinvesteeringud	2 442,4	2 431,7	-700,4	5 628,1	-2 228,7	6 431,5	9 130,5	-5 323,8
Nõuded	-3 182,9	-5 351,6	-767,7	-183,7	-2 419,0	-1 381,2	-4 751,6	-3 492,3
Omandiväärtpaberid	9,1	-1 028,9	-441,6	-565,5	-544,6	-1 341,8	-2 893,5	-1 198,9
Võlaväärtpaberid	-3 192,0	-4 322,7	-326,2	381,7	-1 874,3	-39,4	-1 858,1	-2 293,4
Kohustused	5 625,3	7 783,3	67,3	5 811,8	190,2	7 812,7	13 882,1	-1 831,6
Omandiväärtpaberid	912,2	1 526,9	147,3	459,6	707,1	891,3	2 205,3	-9 703,5
Võlaväärtpaberid	4 713,1	6 256,3	-80,0	5 352,2	-516,9	6 921,4	11 676,8	7 871,9
Tuletisinstrumentid	-63,7	-19,3	68,1	-42,6	-62,2	28,3	-8,3	46,8
Nõuded	-43,2	-139,2	56,5	-5,5	-18,7	-67,4	-35,1	63,3
Kohustused	-20,5	120,0	11,7	-37,1	-43,5	95,7	26,8	-16,5
Muud investeeringud	7 428,4	4 448,1	1 794,7	-401,9	4 959,0	-3 804,1	2 547,8	-1 429,1
Nõuded	695,1	-2 284,6	-1 763,9	-4 918,3	2 163,0	-6 649,6	-11 168,8	-11 582,2
Pikaajalised	-1 083,0	-565,7	-1 154,6	-1 903,9	250,0	-3 244,1	-6 052,6	-1 826,3
Lühiajalised	1 778,1	-1 718,9	-609,3	-3 014,4	1 913,0	-3 405,5	-5 116,1	-9 755,9
Kohustused	6 733,3	6 732,7	3 558,6	4 516,4	2 796,0	2 845,5	13 716,5	10 153,1
Pikaajalised	1 829,0	4 310,4	690,0	1 001,2	-514,1	2 563,5	3 740,6	2 800,5
Lühiajalised	4 904,3	2 422,3	2 868,6	3 515,2	3 310,1	282,0	9 975,9	7 352,6
Vead ja täpsustused	70,1	-518,9	-377,5	-601,5	-348,0	268,1	-1 058,9	-411,3
Üldbilanss	926,8	2 312,1	-468,4	725,1	2 017,7	3 425,4	3 425,4	2 691,4
Reservvara	-926,8	-2 312,1	468,4	-725,1	-2 017,7	-1 151,0	-3 425,4	-2 691,4

* Vastavalt täiendava teabe laekumisele on korrigeeritud eelnevate perioodide andmeid.

(deebetkäive) kasvuga – vastavalt 2,4 ja 1,2 korda. Mitteresidentide poolt Eestisse paigutatud kapitalilt ja tööjõult teenitud tulu oli 3,5 ja residentide välismaalt teenitud tulu 1,6 mld krooni. Otseinvesteeringutulu hõlmas mitteresidentide investeerimistulust 77% (millest omakorda 85% oli reinvesteeringutulu) ja residentide investeerimistulust 48% (82%). Jättes tulukontost välja taasinvesteeringutulu, mille puhul reaalset rahaliikumist ei toimu, oli tulude netoväljavool vaid 0,1 mld krooni.

Suurem osa residentide tööjõu- ja investeerimistulust pärines Balti riikidest, Soomest ja USAst (kokku 65%). Euroopa Liidu osatähtsus oli 81%. Finantsvahenduse investorid teenisid 44% tulust. Eestisse tehtud investeeringuult saadud tulust kuulus 92% ELi liikmesriikide investoritele (valdavalt

Joonis 1. Jooksevkonto puudujääk SKP suhtes (%)

Rootsi, Soome, Suurbritannia ja Holland). Enim tulu saadi finantsvahendusest (70%) ning veondusest, laadusest ja sidest (18%).

Ülekannete kontode (jooksev- ja kapitaliülekanded) ülejääk suurenes ligi kaks korda, sama kehtib nii saabunud kui ka lähetatud ülekannete kohta. Käive kasvas ELi struktuurifondidest saadud toetuste, ELi eelarvesse tehtud sissemaksete ning mitteresidentide makstud ning neile tagastatud käibemaksu arvel.

FINANTSKONTO positiivne saldo vähenes 2004. aasta viimase kvartaliga võrreldes mõnevõrra ja moodustas 6,6 mld krooni. 2005. aasta I kvartalis toimusid erakordselt suured kontodevahelised kapitaliliikumised, mis valdavalt olid seotud portfelliinvesteeringute vähenemise ja otseinvesteeringute suurenemisega Hansapangas seoses aktsiate ülesostmisega.

Ülalnimetatud põhjusel oli **otseinvesteeringute** positiivse saldo kasv kvartali kohta rekordiline 12,9 mld krooni. Välisriikide otseinvesteeringud Eestis suurenesid 13,9 ning Eesti residentide otseinvesteeringud välismaale ligi 1 mld krooni võrra.

90% otseinvesteeringute sissevoolust olid aktsia(osa)kapitali investeeringud, ülejäänud taasinvesteeringud tulu ning muu otseinvesteeringukapital. 94% otseinvesteeringutest pärines Rootsist ja tehti finantsvahendusse.

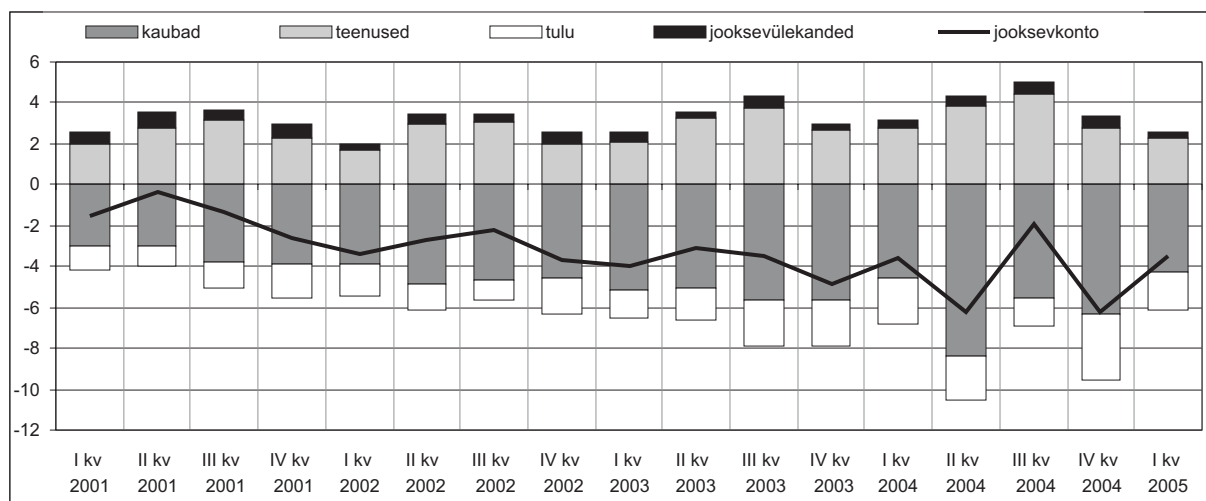
Residentide otseinvesteeringukapitalist välismaale hõlmasid investeeringud aktsia(osa)kapitali 41% ning taasinvesteeringud tulu 37%. Investeeringute peamiselt Läti, Venemaale ja Itaaliasse. Euroopa Liidu osakaal oli 57%. Suurimad investeeringud tegid finantsvahenduse (60%), kinnisvara, rentimise ja äritegevuse (23%) ning hulgi- ja jaekaubanduse (13%) investitorid.

Portfelliinvesteeringute netoväljavool oli 5,3 mld krooni. Portfelliinvesteeringute nõuded suurenesid 3,5 ja kohustused vähenesid 1,8 mld krooni võrra. Nõuete suurenemine tulenes nii valitsemissektori, krediitiasutuste kui ka muude sektorite investeeringutest välismaistesse omandi- ja võlaväärtpaberitesse. Krediitiasutuste omandiväärtpaberite kohustuste vähenemine 10,9 mld krooni võrra oli seotud eelmainitud otseinvesteeringute osaluse kasvuga Hansapangas. Krediitiasutuste rahaturuinstrumentide kohustused kasvasid 6,7 mld krooni võrra.

Muude investeeringute netoväljavool ei olnud küll suur (1,4 mld krooni), kuid käibed olid märkimisväärsed. Muude investeeringute nõuded kasvasid peamiselt lühiajalise kapitalina 11,6 mld krooni võrra (valdavalt krediitiasutuste sularaha ja hoiused ning muud nõuded). Muude investeeringute kohustused suurenesid 10,2 mld krooni võrra ja samuti lühiajalise kapitalina peamiselt krediitiasutuste kaudu. Samas kasvasid muude sektorite saadud pikaajalised laenud 3,6 mld krooni võrra.

JOOKSEVKONTO

Maailma majandusaktiivsuse languse taustal paranes 2005. aasta I kvartalis mõnevõrra Eesti välistasakaal ning jooksevkonto puudujääk moodustas 9,7% SKPst ehk 3,5 mld krooni. Puudujäägi kasvu pidurdas kaupade, tulu ja ülekannete krediti käivate ennaktempo võrreldes nende deebetkäivetega (vt joonis 2). Jooksevkonto puudujääk reinvesteeritud tuluta, mille puhul reaalsed rahaliikumist ei toimu, oli 4,5% SKP suhtes.

Joonis 2. Jooksevkonto struktuur (mld kr)

Suurema osa jooksevkonto käibest hõlmasid ELi riigid (EL-25) – krediti käibest 75% ja deebetkäibest 77%. Viis olulisemat riiki Eesti välismajanduskäibes olid Soome, Rootsi, Saksamaa, Läti ja Venemaa, mille osa nii kredit- kui ka deebetkäibes oli 58%. Suurima puudujäägiga oli Eesti maksebilansi jooksevkonto 2005. aasta I kvartalis Saksamaa ja Rootsi, suurima ülejäägiga Soome, USA ja Lätiga (vt tabel 2).

Tabel 2. Jooksevkonto saldo riikide ühenduste järgi (mln kr)

	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005
EL-25*	-2 731,4	-5 756,6	-3 227,2
Saksamaa**	-1 122,2	-1 965,5	-1 867,8
Rootsi	238,7	-822,8	-1 056,4
Soome	353,8	-1 147,6	848,7
Läti	396,7	486,3	795,9
Poola	-501,2	-680,2	-563,1
EL-15	-2 579,6	-5 270,9	-3 286,2
SRÜ	-1 262,9	-697,1	-1 183,0
Venemaa	-1 126,3	-491,3	-945,3
Valgevene	-205,3	-314,2	-260,2
Kasahstan	2,2	17,6	80,2
Ülejäänud riigid	368,6	258,8	874,4
Ameerika Ühendriigid	187,1	820,4	802,2
Hongkong	-172,4	-308,3	-545,1
Jaapan	-291,7	-251,9	-524,9
Briti Neitsisaared	556,9	427,3	500,4
Norra	345,8	-37,5	494,4
Kokku	-3 625,7	-6 194,9	-3 535,8

* Siin ja edaspidi on enne 1. maid 2004 vaadeldud ELi 15 liikmesriiki ja 10 liituvat riiki.

** Riigid on järjestatud viimase perioodi jooksevkonto saldo absoluutväärtuse järgi.

Kaubad

Maksebilansi kaupade konto puudujääk ulatus 2005. aasta I kvartalis 4,2 mld kroonini, vähenedes 2004. aasta I kvartaliga võrreldes 300 mln ning eelmise kvartaliga võrreldes koguni 2 mld krooni võrra (vt tabel 3). Kaupade väljavedu saavutas taas rekordi ja ulatus 21,5 mld kroonini, kasvades eelmise kvartaliga võrreldes 4% ja 2004. aasta I kvartaliga võrreldes 27%. Kaupade sissevedu vähenes eelmise kvartali suhtes 5%, kuid suurenes aastataguse perioodiga võrreldes 20% ja ulatus 25,7 mld kroonini.

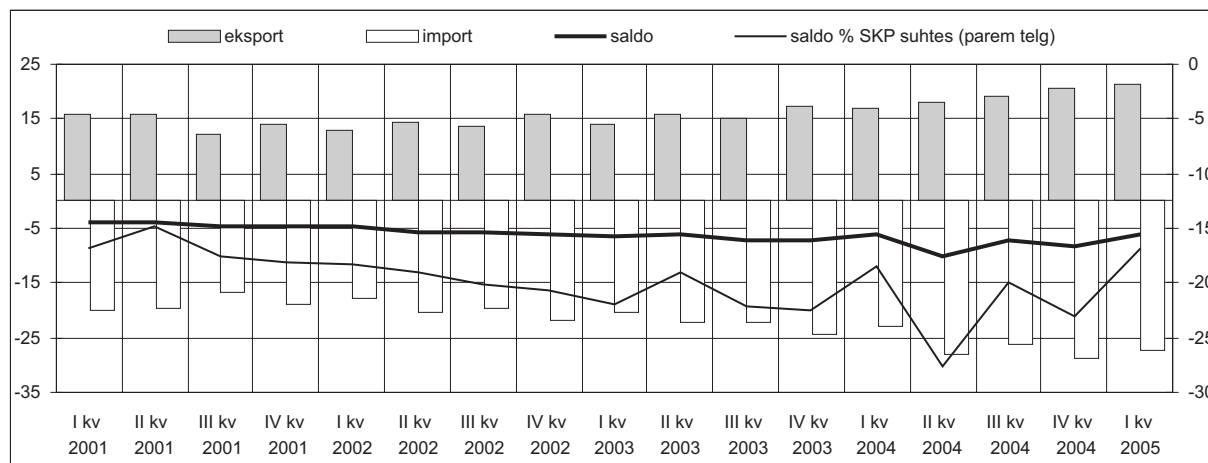
Kaupade väljavedu **väliskaubandusstatistika**³ andmetel oli 21,2 ja sissevedu CIF-hindades 27,3 mld krooni (vt joonis 3). Väliskaubanduspuudujääk oli eelmise aasta I kvartaliga samas suurusjärgus, ulatudes 6 mld kroonini. Kaubakäibe andmeid analüüsid peab arvesse võtma, et aruandlussüsteemi muutuse tõttu (üleminek Intrastati aruandlusele ühendusesisese kaubanduse deklareerimisel) on nii välja- kui sisseveo tase varasemaga võrreldes tõusnud, mistõttu liitumiseelne ja -järgne väliskaubandusstatistika ei ole otseselt võrreldavad (vt “Muudatused maksebilansistatistika koostamisel” lk 5).

Kaupade väljavedu kasvas 2004. aasta I kvartaliga võrreldes veerandi võrra, seda kõikide peamiste kaubagruppide lõikes, v.a garderoobikaubad (vt tabel 4). Enim mõju ekspordi kasvule avaldas mineraalsete toodete, masinate-seadmete, metalltoodete ning transpordivahendite väljaveo suurenemine. Mineraalsete toodete eksport koosnes 78% ulatuses Venemaalt, Leedust ja Valgevenest sisseveetud mootorikütuse taasväljaveost Ameerika Ühendriikidesse, Gibraltarile ning Euroopa Liidu riikidesse. Teise suurema kaubaartikli, elektri müük Läti ja Venemaale vähenes nii eelmise kvartali kui ka eelmise

Tabel 3. Kaupade sisse- ja väljaveo dünaamika

	Kaubad – kredid			Kaubad – deebet			Saldo (mln kr)
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste ekspordis (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis (%)	
I kv 2001	16 192,8	-2,2	73,6	19 233,9	-9,9	83,6	-3 041,1
II kv 2001	15 967,7	-1,4	68,5	18 994,9	-1,2	80,5	-3 027,2
III kv 2001	12 306,9	-22,9	60,8	16 093,5	-15,3	77,0	-3 786,6
IV kv 2001	14 199,7	15,4	64,6	18 128,7	12,6	76,7	-3 929,0
2001 kokku	58 667,1	4,1	67,0	72 451,0	4,3	79,5	-13 783,9
I kv 2002	13 156,1	-7,3	69,9	17 060,8	-5,9	81,0	-3 904,7
II kv 2002	14 766,6	12,2	64,8	19 587,5	14,8	79,5	-4 820,9
III kv 2002	14 238,5	-3,6	64,8	18 920,5	-3,4	80,4	-4 682,0
IV kv 2002	16 172,4	13,6	70,1	20 760,4	9,7	80,8	-4 588,0
2002 kokku	58 333,6	-0,6	67,3	76 329,2	5,4	80,4	-17 995,6
I kv 2003	14 335,5	-11,4	70,4	19 491,5	-6,1	83,3	-5 156,0
II kv 2003	16 111,1	12,4	66,9	21 154,2	8,5	81,7	-5 043,1
III kv 2003	15 530,7	-3,6	63,8	21 219,5	0,3	80,7	-5 688,8
IV kv 2003	17 622,4	13,5	68,8	23 217,6	9,4	81,3	-5 595,2
2003 kokku	63 599,7	9,0	67,4	85 082,8	11,5	81,7	-21 483,1
I kv 2004	16 952,4	-3,8	69,8	21 520,6	-7,3	82,6	-4 568,2
II kv 2004	18 124,9	6,9	65,7	26 473,3	23,0	82,4	-8 348,4
III kv 2004	19 254,4	6,2	66,0	24 780,1	-6,4	81,8	-5 525,7
IV kv 2004	20 729,3	7,7	70,0	27 090,1	9,3	81,5	-6 360,8
2004 kokku	75 061,0	18,0	67,8	99 864,1	17,4	82,0	-24 803,1
I kv 2005	21 491,1	3,7	73,0	25 738,0	-5,0	82,1	-4 246,9

³ Järgnev analüüs ei sisalda Eesti Panga maksebilansi- ja majandusstatistika osakonna poolt maksebilansi kaupade kontole tehtud täiendusi (kapitalikaupade remont, välisriikidest ostetud proviant jm). Import on CIF-hindades ja analüüsitud lähteriigi järgi. Terminid “eksport” ja “import” on liitumishetkest kasutatavad vaid kaubavahetuses kolmandate riikidega, Intrastati aruandlussüsteemis kasutatakse mõisteid “kaupade lähetamine” ja “kaupade saabumine”. Kuna järgnev analüüs hõlmab kaubavahetust nii ühendusesiseste kui ka -väliste riikidega, on lihtsuse ja selguse huvides endiselt kasutatud mõisteid “eksport” või “kaupade väljavedu” ning “import” või “kaupade sissevedu”.

Joonis 3. Eesti väliskaubandus (mld kr)

Tabel 4. Kaupade väljavedu peamiste kaubagrupid järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2005 / IV kv 2004	I kv 2005 / I kv 2004
Toidukaubad	1 163,8	1 803,0	1 577,5	6,9	8,8	7,4	-12,5	35,5
Mineraalsed tooted	485,0	1 277,2	1 636,1	2,9	6,2	7,7	28,1	237,3
Keemiakaubad	1 251,4	1 395,5	1 489,8	7,4	6,8	7,0	6,8	19,0
Garderoobikaubad	2 070,0	2 090,7	1 972,0	12,3	10,2	9,3	-5,7	-4,7
Puit, paber ja tooted	2 674,3	2 697,9	2 909,4	15,9	13,2	13,7	7,8	8,8
Metallid ja metalltooted	1 303,2	1 534,9	1 882,9	7,7	7,5	8,9	22,7	44,5
Masinad ja seadmed	4 819,1	5 709,5	5 699,4	28,6	27,9	26,8	-0,2	18,3
Transpordivahendid	901,6	1 325,3	1 383,5	5,3	6,5	6,5	4,4	53,4
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	1 622,8	1 835,5	1 911,9	9,6	9,0	9,0	4,2	17,8
Muud	568,1	790,1	766,4	3,4	3,9	3,6	-3,0	34,9
Kokku	16 859,3	20 459,4	21 228,9	100,0	100,0	100,0	3,8	25,9

aasta suhtes ning moodustas kõigest 9% selle kaubagrupi ekspordist. Masinate grupist üle poole hõlmasid mobiilsidevahendid ja nende osad, mille väljavedu kasvas aastataguse perioodiga võrreldes 5% ja suundus Soome, Saksamaale, Ungarisse ja Venemaale. Metalltoodete ekspord koosnes peamiselt vanarauast, mille väljavedu kasvas aastaga üle kahe korra (sihtriigiks Korea Vabariik), metallkonstruktsioonidest (Taani, Soome) ja galvaniseeritud terastoodetest (Belgia, Suurbritannia, Läti). Transpordivahendite väljaveo kasvu tagasid Soomest, Saksamaalt ja Rootsist sisseveetud sõiduautode ning nende varuosade väljavedu – sõidukid Läti ja Leetu, osad Rootsi ja Venemaale.

Kaupade sissevedu suurenes aastataguse perioodiga võrreldes ligi 20% (vt tabel 5). Impordi kasvu mõjutasid samad tootegrupid, mis ekspordi omagi: masinad ja seadmed, mineraalsed tooted ning metalltooted. Masinate grupp hõlmas koguimpordist 30%, põhilised sisseveoartiklid olid elektri- ja elektroonikatööstuse detailid ning mobiiltelefonid Soomest, Rootsist, Saksamaalt, Ungarist ja Venemaalt. Masinate-seadmete grupile järgnesid 11–12%se osatähtsusega keemiakaubad (ravimid, väetised, plasttooted Euroopa Liidu riikidest) ning metalltooted (teras USAst, Taiwanilt, Venemaalt).

Väliskaubandus oli ülejäägiga kahes traditsioonilises kaubagrupid – puit ja puittooted ning mööbel (vt tabel 6) –, neist esimese positiivne saldo kahanes veidi, teisel aga suurenes.

Tabel 5. Kaupade sissevedu peamiste kaubagruppide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2005 / IV kv 2004	I kv 2005 / I kv 2004
Toidukaubad	2 021,0	2 527,4	2 206,3	8,9	8,8	8,1	-12,7	9,2
Mineraalsed tooted	1 266,2	2 192,1	2 488,1	5,6	7,7	9,1	13,5	96,5
Keemiakaubad	2 897,4	3 188,5	3 256,7	12,7	11,1	11,9	2,1	12,4
Garderoobikaubad	2 179,0	2 252,8	2 145,8	9,6	7,9	7,9	-4,7	-1,5
Puit, paber ja tooted	1 357,3	1 514,6	1 669,6	6,0	5,3	6,1	10,2	23,0
Metallid ja metalltooted	2 281,8	3 380,6	3 019,1	10,0	11,8	11,1	-10,7	32,3
Masinad ja seadmed	6 417,5	8 574,6	8 210,3	28,2	29,9	30,1	-4,2	27,9
Transpordivahendid	2 837,1	3 227,0	2 708,9	12,5	11,3	9,9	-16,1	-4,5
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	584,3	667,2	567,6	2,6	2,3	2,1	-14,9	-2,9
Muud	932,4	1 107,4	985,0	4,1	3,9	3,6	-11,1	5,6
Kokku	22 774,0	28 632,1	27 257,4	100,0	100,0	100,0	-4,8	19,7

Tabel 6. Väliskaubandussaldo peamiste kaubagruppide järgi (mln kr)

	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005
Toidukaubad	-857,1	-724,5	-628,8
Mineraalsed tooted	-781,2	-914,9	-852,0
Keemiakaubad	-1 645,9	-1 793,0	-1 766,9
Garderoobikaubad	-109,1	-162,1	-173,7
Puit, paber ja tooted	1 317,0	1 183,3	1 239,8
Metallid ja metalltooted	-978,7	-1 845,7	-1 136,2
Masinad ja seadmed	-1 598,4	-2 865,1	-2 510,9
Transpordivahendid	-1 935,5	-1 901,7	-1 325,4
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	1 038,5	1 168,2	1 344,2
Muud	-364,3	-317,3	-218,6
Kokku	-5 914,7	-8 172,7	-6 028,4

Riikide ühenduste lõikes kasvas kaupade väljavedu nii Euroopa Liitu kui ka teistesse riikide ühendustesse (vt tabel 7), kusjuures SRÜ riikidesse koguni 75%. Euroopa Liidu riigid hõlmasid kaupade väljaveost 78%, suurimad partnerid olid Soome ja Rootsi. SRÜ riikide osa suurenes eelkõige Venemaa arvelt, kuhu eksport suurenes üle kahe korra. Ilmselt on seda protsessi mõjutanud nii topeltollide tühistamine kui ka läbi Eesti vaheladude ELi riikidest Venemaale suunduva kaubavoo registreerimine.

Tabel 7. Kaupade väljavedu riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2005 / IV kv 2004	I kv 2005 / I kv 2004
EL-25	14 132,9	16 041,5	16 638,2	83,8	78,4	78,4	3,7	17,7
Soome	4 224,2	4 526,4	5 071,2	25,1	22,1	23,9	12,0	20,1
Rootsi	3 014,7	2 915,1	3 047,0	17,9	14,2	14,4	4,5	1,1
Saksamaa	1 570,7	1 736,3	1 708,8	9,3	8,5	8,0	-1,6	8,8
Läti	1 204,3	1 523,6	1 641,0	7,1	7,4	7,7	7,7	36,3
Leedu	557,9	923,4	1 019,5	3,3	4,5	4,8	10,4	82,8
EL-15	11 463,1	12 343,6	13 016,6	68,0	60,3	61,3	5,5	13,6
SRÜ	904,6	2 056,3	1 586,2	5,4	10,1	7,5	-22,9	75,4
Venemaa	560,7	1 611,9	1 230,0	3,3	7,9	5,8	-23,7	119,4
Ukraina	290,2	325,3	260,8	1,7	1,6	1,2	-19,8	-10,1
Ülejäänud riigid	1 821,9	2 361,7	3 004,4	10,8	11,5	14,2	27,2	64,9
USA	368,1	653,5	969,0	2,2	3,2	4,6	48,3	163,3
Norra	562,2	667,2	606,9	3,3	3,3	2,9	-9,0	7,9
Korea Vabariik	65,1	213,6	367,7	0,4	1,0	1,7	72,1	464,6
Kokku	16 859,3	20 459,4	21 228,9	100,0	100,0	100,0	3,8	25,9

Ka kaupade **sissevedu** suurenes kõigi riikide ühenduste lõikes (vt tabel 8). Partnerriikide esiviisikusse kuulusid Soome, Saksamaa, Venemaa, Rootsi ja Leedu.

Tabel 8. Kaupade sissevedu riikide ühenduste järgi*

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2005 / IV kv 2004	I kv 2005 / I kv 2004
EL-25	17 162,7	22 178,7	20 283,3	75,4	77,5	74,4	-8,5	18,2
Soome	4 646,8	6 363,5	5 337,7	20,4	22,2	19,6	-16,1	14,9
Saksamaa	2 909,1	3 678,6	3 567,3	12,8	12,8	13,1	-3,0	22,6
Rootsi	2 281,0	2 709,8	2 647,0	10,0	9,5	9,7	-2,3	16,0
Leedu	932,8	1 662,5	1 630,9	4,1	5,8	6,0	-1,9	74,9
Läti	1 081,7	1 242,8	1 183,7	4,7	4,3	4,3	-4,8	9,4
EL-15	13 859,4	17 483,1	16 045,3	60,9	61,1	58,9	-8,2	15,8
SRÜ	3 049,1	3 511,9	3 602,2	13,4	12,3	13,2	2,6	18,1
Venemaa	2 370,7	2 726,1	2 964,0	10,4	9,5	10,9	8,7	25,0
Valgevene	235,3	357,0	287,0	1,0	1,2	1,1	-19,6	22,0
Ülejäänud riigid	2 562,3	2 941,5	3 371,8	11,3	10,3	12,4	14,6	31,6
Jaapan	396,9	338,0	607,8	1,7	1,2	2,2	79,8	53,2
Hongkong	194,4	306,5	548,1	0,9	1,1	2,0	78,8	182,0
Hiina	375,7	607,7	480,5	1,6	2,1	1,8	-20,9	27,9
Kokku	22 774,0	28 632,1	27 257,4	100,0	100,0	100,0	-4,8	19,7

* Analüüsitud lähteriigi järgi.

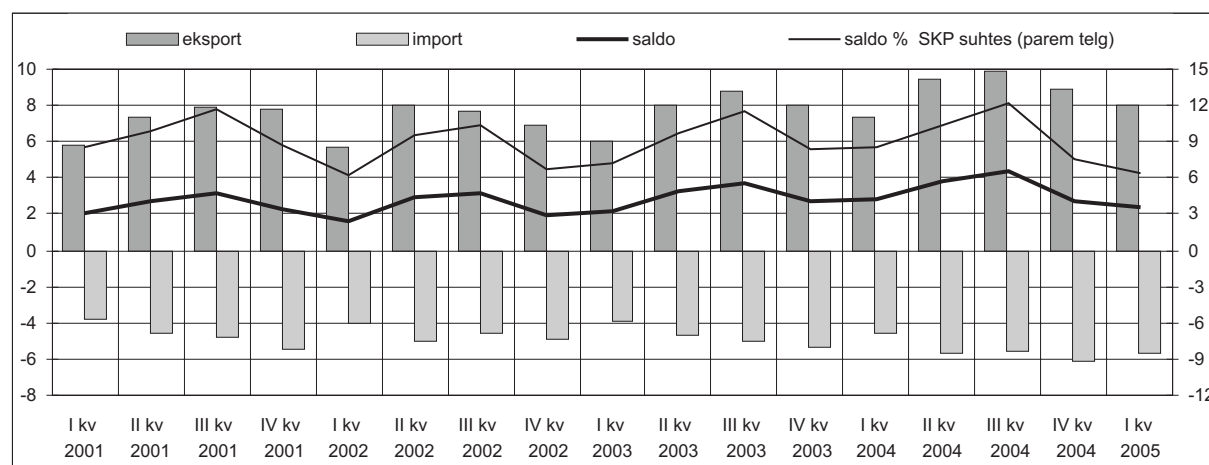
Väliskaubandus oli puudujäägiga kõigi riikide ühenduste lõikes (vt tabel 9).

Tabel 9. Väliskaubandussaldo riikide ühenduste järgi (mln kr)

	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005
EL-25	-3 029,8	-6 137,2	-3 645,1
EL-15	-2 396,4	-5 139,5	-3 028,7
SRÜ	-2 144,5	-1 455,7	-2 016,0
Ülejäänud riigid	-740,4	-579,8	-367,3
Kokku	-5 914,7	-8 172,7	-6 028,4

Teenused

2005. aasta I kvartalis oli teenuste konto ülejääk 2,3 mld krooni, vähenedes aastaga 17% (vt joonis 4 ja tabel 10).

Joonis 4. Teenuste konto dünaamika (mld kr)

Tabel 10. Teenuste eksport ja import

	Eksport			Import			Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste käibes kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste käibes kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2001	5 802,1	-12,4	26,4	3 784,8	-12,7	16,4	2 017,3	-11,6
II kv 2001	7 351,0	26,7	31,5	4 611,1	21,8	19,5	2 739,9	35,8
III kv 2001	7 925,7	7,8	39,2	4 807,8	4,3	23,0	3 117,9	13,8
IV kv 2001	7 787,7	-1,7	35,4	5 502,6	14,5	23,3	2 285,1	-26,7
2001 kokku	28 866,5	13,3	33,0	18 706,3	17,6	20,5	10 160,2	6,1
I kv 2002	5 653,4	-27,4	30,1	3 997,7	-27,3	19,0	1 655,7	-27,5
II kv 2002	8 004,7	41,6	35,2	5 043,7	26,2	20,5	2 961,0	78,8
III kv 2002	7 730,1	-3,4	35,2	4 622,9	-8,3	19,6	3 107,2	4,9
IV kv 2002	6 891,5	-10,8	29,9	4 938,0	6,8	19,2	1 953,5	-37,1
2002 kokku	28 279,7	-2,0	32,7	18 602,3	-0,6	19,6	9 677,4	-4,8
I kv 2003	6 030,4	-12,5	29,6	3 902,2	-21,0	16,7	2 128,2	8,9
II kv 2003	7 969,2	32,2	33,1	4 737,1	21,4	18,3	3 232,1	51,9
III kv 2003	8 818,5	10,7	36,2	5 065,7	6,9	19,3	3 752,8	16,1
IV kv 2003	8 001,8	-9,3	31,2	5 332,2	5,3	18,7	2 669,6	-28,9
2003 kokku	30 819,9	9,0	32,6	19 037,2	2,3	18,3	11 782,7	21,8
I kv 2004	7 330,0	-8,4	30,2	4 538,6	-14,9	17,4	2 791,4	4,6
II kv 2004	9 469,9	29,2	34,3	5 647,7	24,4	17,6	3 822,2	36,9
III kv 2004	9 924,7	4,8	34,0	5 531,2	-2,1	18,2	4 393,5	14,9
IV kv 2004	8 866,7	-10,7	30,0	6 135,3	10,9	18,5	2 731,4	-37,8
2004 kokku	35 591,3	15,5	32,2	21 852,8	14,8	18,0	13 738,5	16,6
I kv 2005	7 957,7	-10,3	27,0	5 629,6	-8,2	17,9	2 328,1	-14,8

Kahanemise põhjustas kahe suurima osatähtsusega teenuseliigi – veo- ja reisiteenuste – konto positiivse saldo vähenemine vastavalt 24% ja 22% (vt tabel 11). Teenuste konto positiivne saldo tasakaalustas väliskaubanduse puudujääki 55% ulatuses, mis on veidi vähem kui eelmistel aastatel.

Tabel 11. Teenuste konto saldod olulisemate teenuseliikide järgi

	Saldo (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2005 / IV kv 2004	I kv 2005 / I kv 2004
Veoteenused	1 596,3	1 306,2	1 213,0	57,2	47,8	52,1	-7,1	-24,0
Reisiteenused	722,0	983,5	563,2	25,9	36,0	24,2	-42,7	-22,0
Ehitusteenused	-11,1	53,8	-89,6	-0,4	2,0	-3,8	-266,5	707,2
Äriteenused	468,4	361,3	494,2	16,8	13,2	21,2	36,8	5,5
Valitsusteenused	32,6	1,0	79,3	1,2	0,0	3,4	7 830,0	143,3
Muud	-16,8	25,6	68,0	-0,6	0,9	2,9	165,6	-504,8
Teenused kokku	2 791,4	2 731,4	2 328,1	100,0	100,0	100,0	-14,8	-16,6

Teenuste eksport oli I kvartalis 8 mld krooni, suurenedes aastaga 9%. Teenuste struktuur on aastaga vähe muutunud (vt tabel 12), keskmisest kiiremini suurenes vaid ehitusteenuste ja muude teenuste eksport.

Jätkus Euroopa Liiduga ühinemise soodne mõju: teenuste osutamine ELi liikmesriikidele (eriti vanadele liikmesriikidele) kasvas aastaga märgatavalt kiiremini kui teenuste eksport kokku (vt tabel 13). Eriti kiiresti suurenes teenuste eksport Rootsi ja Läti. Teenuste käibe kahanemine eelmise aasta neljanda kvartaliga võrreldes on tavapärase hooajaline muutus.

Teenuste import ulatus esimeses kvartalis 5,6 mld kroonini, kasvades aastaga 24% ehk oluliselt kiiremini kui teenuste eksport (vt tabel 14). Teenuste impordi kasvu mõjutas enim veo- ja reisiteenuste impordi suurenemine vastavalt 39% ja 28%. Kuigi ehitusteenuste import kasvas aastaga 2,3 korda, oli selle mõju teenuste koguimpordile väiksem.

Tabel 12. Teenuste eksport olulisemate teenuseliikide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2005 / IV kv 2004	I kv 2005 / I kv 2004
Veoteenused	3 368,3	3 899,5	3 682,1	46,0	44,0	46,3	-5,6	9,3
kaubavedu	1 923,8	2 270,1	2 103,6	26,2	25,6	26,4	-7,3	9,3
reisijatevedu	562,7	699,0	575,0	7,7	7,9	7,2	-17,7	2,2
muud veoteenused	881,8	930,4	1 003,5	12,0	10,5	12,6	7,9	13,8
Reisiteenused	1 780,9	2 280,2	1 918,2	24,3	25,7	24,1	-15,9	7,7
Ehitusteenused	142,0	501,3	266,6	1,9	5,7	3,4	-46,8	87,7
Äriteenused	1 532,6	1 517,6	1 352,4	20,9	17,1	17,0	-10,9	-11,8
Valitsusteenused	124,9	117,9	151,6	1,7	1,3	1,9	28,6	21,4
Muud	381,3	550,2	586,8	5,2	6,2	7,4	6,7	53,9
Teenused kokku	7 330,0	8 866,7	7 957,7	100,0	100,0	100,0	-10,3	8,6

Tabel 13. Teenuste eksport riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2005 / IV kv 2004	I kv 2005 / I kv 2004
EL-25	4 672,68	6 018,7	5 211,3	63,7	67,9	65,5	-13,4	11,5
Soome	2 110,4	2 621,8	2 229,9	28,2	29,6	28,0	-14,9	5,7
Rootsi	424,1	606,7	607,5	5,8	6,8	7,6	0,1	43,2
Suurbritannia	456,9	717,9	512,4	6,2	8,1	6,4	-28,6	12,1
Saksamaa	418,1	481,5	389,8	5,7	5,4	4,9	-19,0	-6,8
Läti	259,0	355,6	342,8	3,5	4,0	4,3	-3,6	32,4
EL-15	3 964,7	5 269,1	4 535,9	54,1	59,4	57,0	-13,9	14,4
SRÜ	977,5	1 160,2	1 002,0	13,3	13,1	12,6	-13,6	2,5
Venemaa	902,2	932,1	829,4	12,3	10,5	10,4	-11,0	-8,1
Ukraina	44,9	136,5	42,3	0,6	1,5	0,5	-69,0	-5,8
Ülejäänud riigid	1 679,9	1 687,8	1 744,6	22,9	19,0	21,9	3,4	3,9
<i>offshore</i> piirkonnad	750,1	525,4	687,1	10,2	5,9	8,6	30,8	-8,4
Šveits	303,0	446,5	328,6	4,1	5,0	4,1	-26,4	8,4
USA	393,1	398,4	325,9	5,4	4,5	4,1	-18,2	-17,1
Teenuste eksport kokku	7 330,0	8 866,7	7 957,9	100,0	100,0	100,0	-10,2	8,6

Tabel 14. Teenuste import olulisemate teenuseliikide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2005 / IV kv 2004	I kv 2005 / I kv 2004
Veoteenused	1 772,0	2 593,3	2 469,0	39,0	42,3	43,9	-4,8	39,3
kaubavedu	1 159,4	1 636,2	1 600,0	25,5	26,7	28,4	-2,2	38,0
reisijatevedu	213,3	251,5	241,3	4,7	4,1	4,3	-4,1	13,1
muud veoteenused	399,3	705,6	627,7	8,8	11,5	11,2	-11,0	57,2
Reisiteenused	1 058,8	1 296,6	1 354,2	23,3	21,1	24,1	4,4	27,9
Ehitusteenused	153,1	447,4	356,2	3,4	7,3	6,3	-20,4	132,7
Äriteenused	1 064,2	1 156,2	858,1	23,4	18,8	15,2	-25,8	-19,4
Valitsusteenused	92,4	116,9	72,3	2,0	1,9	1,3	-38,2	-21,8
Muud	398,1	524,9	519,7	8,8	8,6	9,2	-1,0	30,5
Teenused kokku	4 538,6	6 135,3	5 629,5	100,0	100,0	100,0	-8,2	24,0

Kui teenuste eksport ELi liikmesriikidesse kasvas kiiremini, siis impordi puhul kasvas kiiremini sissevedu SRÜst (peamiselt Venemaalt) ja teistest ELi välistest riikidest (vastavalt 39% ja 60%; vt tabel 15).

Tabel 15. Teenuste import riikide ühenduste järgi

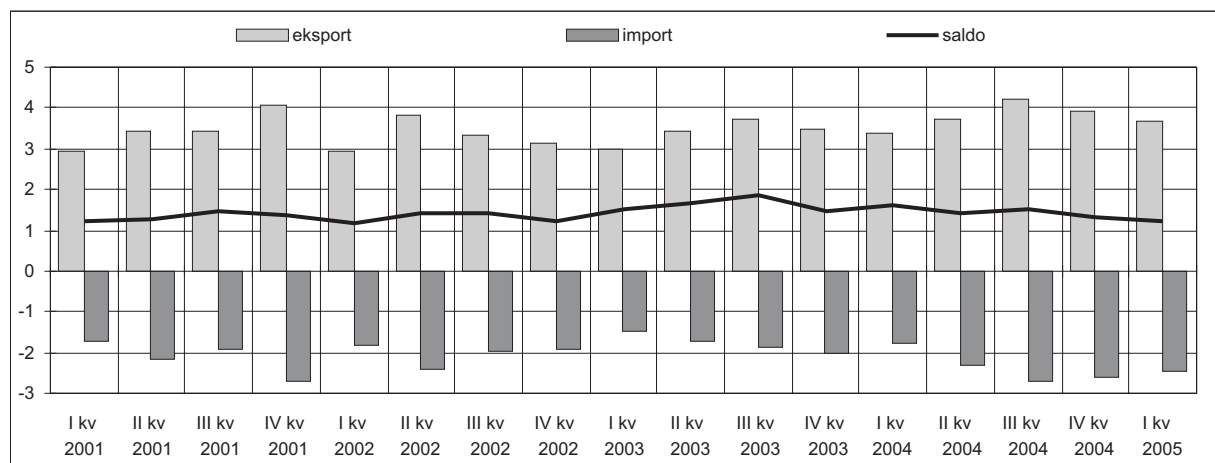
	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2005 / IV kv 2004	I kv 2005 / I kv 2004
EL-25	3 534,0	4 615,2	4 121,9	77,9	75,2	73,2	-10,7	16,6
Soome	865,2	1 116,3	1 101,0	19,1	18,2	19,6	-1,4	27,3
Saksamaa	411,2	836,4	626,1	9,1	13,6	11,1	-25,1	52,3
Rootsi	310,8	465,5	400,0	6,8	7,6	7,1	-14,1	28,7
Läti	229,1	362,7	334,5	5,0	5,9	5,9	-7,8	46,0
Suurbritannia	325,5	364,9	357,0	7,2	5,9	6,3	-2,2	9,7
EL-15	2 870,0	3 876,8	3 432,1	63,2	63,2	61,0	-11,5	19,6
SRÜ	466,6	664,3	647,1	10,3	10,8	11,5	-2,6	38,7
Venemaa	393,6	560,6	475,7	8,7	9,1	8,5	-15,1	20,9
Ukraina	37,8	47,3	66,3	0,8	0,8	1,2	40,2	75,4
Ülejäänud riigid	538,0	855,8	860,5	11,9	13,9	15,3	0,5	59,9
USA	173,5	220,8	190,0	3,8	3,6	3,4	-13,9	9,5
Egiptus	51,2	151,4	173,4	1,1	2,5	3,1	14,5	238,7
Hongkong	4,8	51,7	65,6	0,1	0,8	1,2	26,9	1 266,7
Teenuste import kokku	4 538,6	6 135,3	5 629,5	100,0	100,0	100,0	-8,2	24,0

Veoteenuste arvele langes 2005. aasta I kvartalis teenuste konto ülejäägist pisut enam kui pool. Samas vähenes veoteenuste ülejääk aastaga veerandi võrra, peamiselt impordi kiirema kasvu tõttu (vt tabelid 11, 12, 14 ja joonis 5). Valdava osa veoteenuste käibest moodustas kaubavedu – 57% ekspordist ja 65% impordist. Transpordiliikidest domineerisid mere- ja raudteetransport. Maanteevedude deebet suurenemist mõjutas ka vedajate kasvanud kulutused seoses aasta algusest Saksamaal kehtestatud raskeveokite teetolliga (vt joonis 6).

Veoteenuste eksport Euroopa Liidu riikidesse suurenes 2005. aasta I kvartalis aastataguse perioodiga võrreldes 18% (vt tabel 16). Suurim veoteenuste ostja oli endiselt Soome, kuigi aastaga kasvas enim Saksamaale osutatud veoteenuste maht. Vähenes eksport SRÜ riikidesse, seejuures Venemaale 23%.

Ka veoteenuste ostmisel olid kõige tähtsamateks kaubanduspartneriteks Euroopa Liidu riigid, kust teenuseid osteti 27% enam kui 2004. aasta I kvartalis. Kasvas ka SRÜ riikide osa veoteenuste osutajana.

Reisiteenuste eksport suurenes aastaga 8% (vt joonis 7), samas kui Eestit külastanud välismaalaste arv kasvas koguni 24%. Suhteliselt tagasihoidlik ekspordi kasv oli tingitud sellest, et põhilise turismipartneri Soome päritolu külastajate hulgas suurenes ühepäevakülastajate osakaal (55%) ja kahanes rohkem

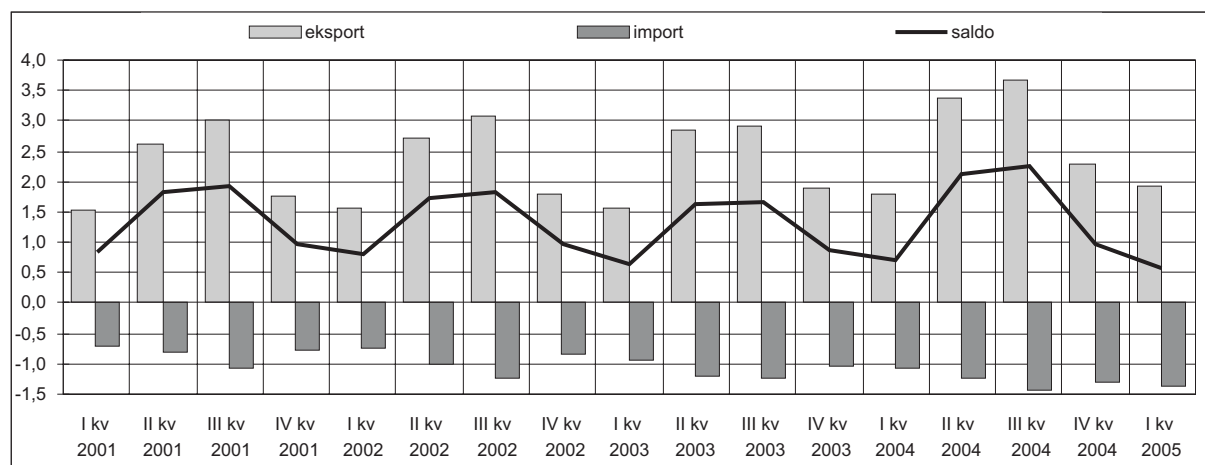
Joonis 5. Veoteenuste konto (mld kr)

Joonis 6. Veeteenuste struktuur transpordiliigi järgi 2005. aasta I kvartalis (mld kr)

Tabel 16. Veeteenused riikide ühenduste järgi 2005. aasta I kvartalis

	Veeteenuste eksport				Veeteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), I kv 2005 / I kv 2004		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), I kv 2005 / I kv 2004
EL-25	2 125,8	57,7	18,2	EL-25	1 697,8	68,8	27,4
Soome	760,4	20,7	12,2	Soome	473,6	19,2	44,7
Suurbritannia	342,6	9,3	6,9	Saksamaa	246,6	10,0	10,6
Rootsi	226,5	6,2	12,9	Rootsi	150,0	6,1	13,4
Saksamaa	225,8	6,1	43,0	Suurbritannia	129,4	5,2	49,0
Holland	128,4	3,5	21,9	Läti	127,2	5,2	114,7
EL-15	1 933,8	52,5	18,3	EL-15	1 371,7	55,6	20,4
SRÜ	413,7	11,2	-15,5	SRÜ	356,6	14,4	41,4
Venemaa	364,3	9,9	-22,7	Venemaa	276,2	11,2	34,2
Valgevene	18,3	0,5	12,2	Ukraina	33,7	1,4	72,3
Ülejäänud riigid	1 142,6	31,1	5,8	Ülejäänud riigid	414,6	16,8	121,6
offshore piirkonnad	569,6	15,5	-11,1	USA	71,6	2,9	41,8
Briti Neitsisaared	442,8	12,0	-22,3	Egiptus	48,9	2,0	247,2
USA	188,3	5,1	-8,9	Hiina	46,4	1,9	138,5
Veeteenuste eksport kokku	3 682,1	100,0	9,3	Veeteenuste import kokku	2 469,0	100,0	39,3

Joonis 7. Reisiteenuste konto (mld kr)

raha kulutavate ööbivate turistide osatähtsus. Kuna majutusasutustes peatunud välismaalaste arv kasvas 30%, siis vähenemine toimus varem kodumajutust kasutanud välismaalaste osas (sõprade ja sugulaste külastamine). Samuti näitas viimane välituristide hulgas läbiviidud küsitlus, et Eestis tehtud kulutused ühe külastaja kohta on varasemaga võrreldes kahanenud; kasvanud on vaid ühepäevakülastajate kulutused.

Kui ELi riikidest pärit külastajate kulutused kasvasid aastaga 6%, siis soomlaste kulutused kokkuvõttes kahanesid. Kiiresti suurenesid aga Rootsist, Lätist ja Suurbritanniast pärit külastajate kulutused. Teiste suuremate turismipartnerite puhul kasvas kõige kiiremini reisiteenuste eksport Venemaale (19%; vt tabel 17).

Tabel 17. Reisiteenused riikide ühenduste järgi 2005. aasta I kvartalis

	Reisiteenuste eksport				Reisiteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), I kv 2005 / I kv 2004		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), I kv 2005 / I kv 2004
EL-25	1 489,5	77,7	6,0	EL-25	-896,0	66,2	9,8
Soome	932,8	48,6	-4,6	Soome	-209,8	15,5	84,0
Rootsi	159,1	8,3	51,7	Rootsi	-92,9	6,9	68,6
Läti	129,9	6,8	68,2	Suurbritannia	-87,1	6,4	-22,5
Suurbritannia	59,5	3,1	115,0	Hispaania	-79,4	5,9	58,5
EL-15	1 303,7	68,0	7,2	EL-15	-760,2	56,1	17,8
SRÜ	332,8	17,3	16,9	SRÜ	-162,6	12,0	154,9
Venemaa	321,3	16,8	19,4	Venemaa	-101,8	7,5	68,4
Ülejäänud riigid	95,9	5,0	5,3	Ülejäänud riigid	-295,6	21,8	65,0
Norra	28,8	1,5	5,6	Egiptus	-121,9	9,0	276,9
USA	16,0	0,8	-40,9	USA	-41,5	3,1	-13,7
Jaapan	5,0	0,3	33,4	Tai	-15,1	1,1	47,1
Teenuste eksport kokku	1 918,2	100,0	7,7	Teenuste import kokku	-1 354,2	100,0	27,9

Reisiteenuste import kasvas aastaga 28%, kusjuures enam suurenesid kulutused kaugetel (ja kallimatel) reisidel. Selle talve kõige populaarsemateks sihtriikideks olid Soome ja Egiptus. Sooja ja päikest otsiti veel Hispaaniast (Kanaari saared) ja Taist – reisiteenuste impordi aastakasv oli vastavalt 59% ja 47%. Kui eelmainitud küsitlus näitas välituristide Eestis tehtud kulutuste kahanemist, siis Eesti elanike küsitlus välismaal tehtud kulutuste kohta näitas vastupidist – kulutuste suurenemist eelmiste küsitlustega võrreldes.

Tulu

Tulukonto puudujääk oli 2005. aasta esimeses kvartalis 1,9 mld krooni (vt tabel 18 ja joonis 8), mis on 15% väiksem kui eelmisel aastal samal ajal. Tulukonto negatiivne saldo hõlmas 5,2% SKPst ehk üle poole jooksevkonto puudujäägist.

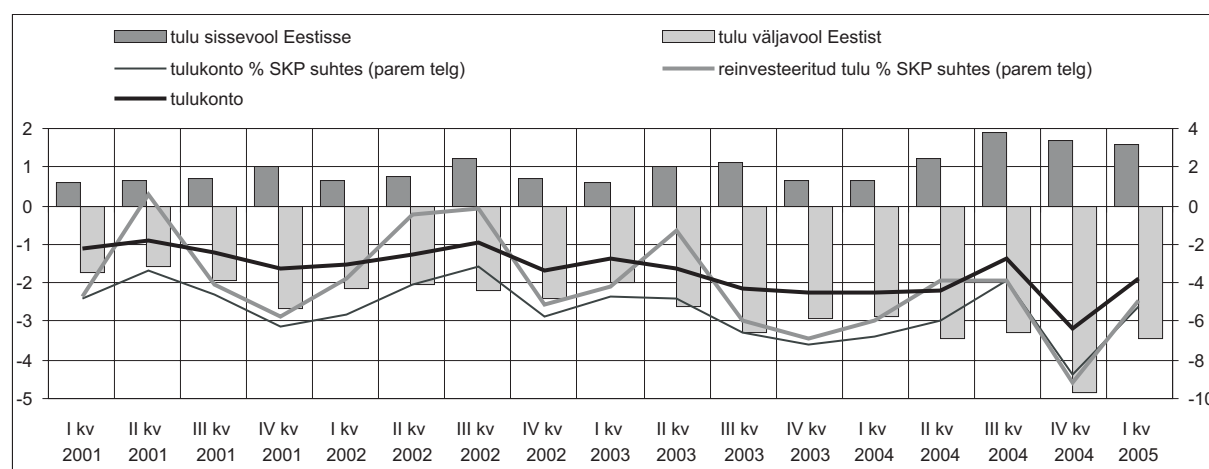
Tulukonto negatiivse saldo vähenemist põhjustas tööjõutulu positiivse saldo 3,1kordne kasv eelmise aastaga võrreldes (vt tabel 19). Kui Eestis töötavate välismaalaste arv pole aastaga märgatavalt muutunud, siis eestlaste töötamine välismaal on muutunud oluliselt aktiivsemaks. Teiseks tulukonto paranemise põhjuseks oli Eestist välismaale tehtud otseinvesteeringute kasumlikkuse kasv.

Tulu sissevool kasvas aastaga 2,4 korda, seejuures otseinvesteeringutulu sissevool 3,6 ja alla ühe aasta välismaal töötavate töötajate kompensatsioonid kolm korda (vt tabel 20). Otseinvesteeringutulust 82% ehk 360 mln krooni hõlmas reinvesteeringutulu, mille puhul reaalselt rahaliikumist ei toimu.

Tulu sissevoolus olid suurima osatähtsusega ELi riigid, Soome ja Lätiga eesotsas (vt tabel 21). Tulu Soomest kolmekordistus põhiliselt tööjõutulu arvelt. 44% tulust teenis finantssektor ja 6% avalik sektor (vt joonis 9).

Tabel 18. Tulu dünaamika

	Sissevool		Väljavool		Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2001	594,6	3,6	1 731,4	41,8	-1 136,8	75,7
II kv 2001	657,3	10,5	1 573,2	-9,1	-915,9	-19,4
III kv 2001	707,6	7,7	1 930,6	22,7	-1 223,0	33,5
IV kv 2001	1 035,2	46,3	2 685,6	39,1	-1 650,4	34,9
2001 kokku	2 994,7	49,1	7 920,8	44,2	-4 926,1	41,4
I kv 2002	638,8	-38,3	2 142,8	-20,2	-1 504,0	-8,9
II kv 2002	763,1	19,5	2 033,8	-5,1	-1 270,7	-15,5
III kv 2002	1 239,5	62,4	2 190,6	7,7	-951,1	-25,2
IV kv 2002	697,9	-43,7	2 395,2	9,3	-1 697,3	78,5
2002 kokku	3 339,3	11,5	8 762,4	10,6	-5 423,1	10,1
I kv 2003	637,7	-8,6	2 003,1	-16,4	-1 365,4	-19,6
II kv 2003	994,6	56,0	2 616,1	30,6	-1 621,5	18,8
III kv 2003	1 132,3	13,8	3 286,0	25,6	-2 153,7	32,8
IV kv 2003	657,4	-41,9	2 928,1	-10,9	-2 270,7	5,4
2003 kokku	3 422,0	2,5	10 833,3	23,6	-7 411,3	36,7
I kv 2004	640,0	-2,6	2 866,0	-2,1	-2 226,0	-2,0
II kv 2004	1 231,1	92,4	3 429,0	19,6	-2 197,9	-1,3
III kv 2004	1 904,3	54,7	3 293,7	-3,9	-1 389,4	-36,8
IV kv 2004	1 678,3	-11,9	4 844,5	47,1	-3 166,2	127,9
2004 kokku	5 453,7	59,4	14 433,2	33,2	-8 979,5	21,2
I kv 2005	1 562,0	-6,9	3 450,3	-28,8	-1 888,3	-40,4

Joonis 8. Tulukonto dünaamika (mld kr)

Tabel 19. Tulu saldo struktuur

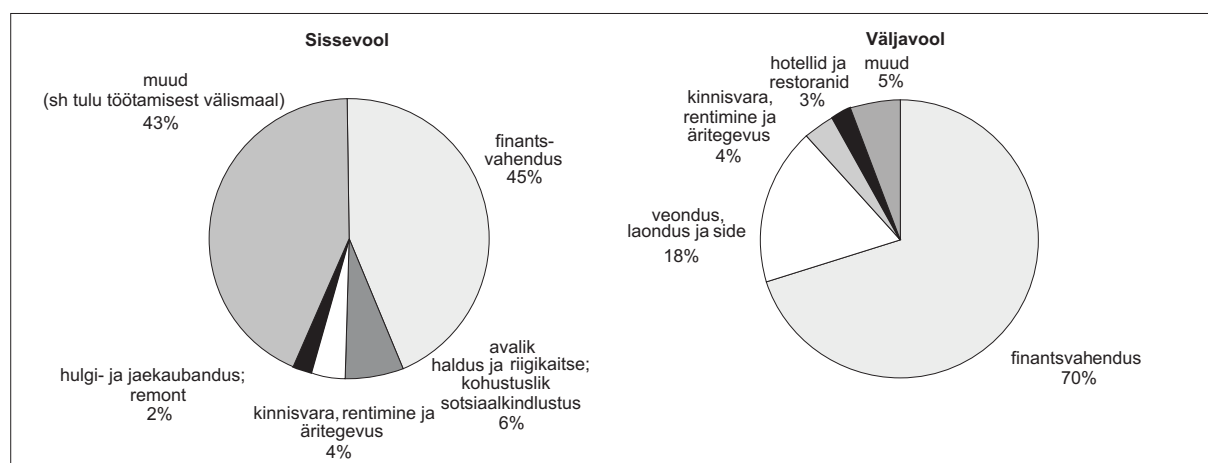
	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2005 / IV kv 2004	I kv 2005 / I kv 2004
Tulu otseinvesteeringutelt	-2 264,8	-3 532,4	-2 098,5	101,7	111,6	111,1	-40,6	-7,3
tulu aktsia(osa)kapitalilt	-2 179,3	-3 435,5	-2 032,7	97,9	108,5	107,6	-40,8	-6,7
reinvesteeritud tulu	-1 947,7	-3 287,9	-1 799,5	87,5	103,8	95,3	-45,3	-7,6
dividendid	-231,6	-147,6	-233,2	10,4	4,7	12,3	58,0	0,7
tulu võlgadelt (intressid)	-85,4	-96,9	-65,7	3,8	3,1	3,5	-32,2	-23,1
Tulu portfelliinvesteeringutelt	17,7	20,7	-166,8	-0,8	-0,7	8,8	-905,8	-1 042,4
Tulu muudelt investeeringutelt	-140,8	-136,5	-128,6	6,3	4,3	6,8	-5,8	-8,7
Muu tulu	161,9	481,9	505,5	-7,3	-15,2	-26,8	4,9	212,2
Tulukonto kokku	-2 226,0	-3 166,2	-1 888,3	100,0	100,0	100,0	-40,4	-15,2

Tabel 20. Tulu sissevool Eestisse

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2005 / IV kv 2004	I kv 2005 / I kv 2004
Tulu otseinvesteeringutelt	122,5	574,0	439,0	19,1	34,2	28,1	-23,5	258,4
tulu aktsia(osa)kapitalilt	95,7	488,3	403,0	15,0	29,1	25,8	-17,5	321,1
reinvesteeritud tulu	67,0	451,9	360,4	10,5	26,9	23,1	-20,2	437,9
dividendid	28,7	36,4	42,6	4,5	2,2	2,7	17,0	48,4
tulu võlgadelt (intressid)	26,8	85,7	36,0	4,2	5,1	2,3	-58,0	34,3
Tulu portfelliinvesteeringutelt	167,3	240,5	263,9	26,1	14,3	16,9	9,7	57,7
Tulu muudelt investeeringutelt	135,4	234,4	218,2	21,2	14,0	14,0	-6,9	61,2
Muu tulu	214,8	629,4	640,9	33,6	37,5	41,0	1,8	198,4
Tulu sissevool kokku	640,0	1 678,3	1 562,0	100,0	100,0	100,0	-6,9	144,1

Tabel 21. Tulu riikide ühenduste järgi 2005. aasta I kvartalis

	Sissevool				Väljavool		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), I kv 2005 / I kv 2004		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), I kv 2005 / I kv 2004
EL-25	1 269,9	81,3	132,8	EL-25	3 161,8	91,6	32,3
Soome	306,9	19,6	218,0	Rootsi	1 887,2	54,7	145,5
Läti	300,8	19,3	13,8	Soome	479,1	13,9	-39,8
Leedu	242,8	15,5	107,7	Suurbritannia	294,6	8,5	3,0
Saksamaa	98,6	6,3	35,7	Holland	225,6	6,5	128,7
EL-15	724,1	46,4	361,5	EL-15	3 103,1	89,9	38,7
SRÜ	81,4	5,2	92,0	SRÜ	21,2	0,6	-83,0
Venemaa	70,0	4,5	148,1	Venemaa	20,8	0,6	-83,3
Ukraina	9,2	0,6	-35,9		0,0		
Muud	210,7	13,5	304,4	Muud	267,3	7,7	-22,9
USA	157,0	10,1	327,1	<i>offshore</i> piirkonnad	97,2	2,8	39,9
<i>offshore</i> piirkonnad	31,3	2,0	682,5	USA	80,9	2,3	-48,7
Tulu sissevool kokku	1 562,0	100,0	144,1	Tulu väljavool kokku	3 450,3	100,0	20,4

Joonis 9. Tulu sisse- ja väljavool tegevusalati 2005. aasta I kvartalis

Tulu väljavool Eestist kasvas aastaga 20%, kasvu mõjutas enim portfelliinvesteeringutulu ligi kolmekordne kasv. Seda mõjutas omakorda tuumikinvestori olulise osaluse suurenemine Hansapangas. Otseinvesteeringutulu kasvas 6% peamiselt reinvesteeritud tulu arvel (vt tabel 22).

Tabel 22. Tulu väljavool Eestist

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2005 / IV kv 2004	I kv 2005 / I kv 2004
Tulu otseinvesteeringutelt	2 387,2	4 697,0	2 537,5	83,3	97,0	73,5	-46,0	6,3
tulu aktsia(osa)kapitalilt	2 275,0	4 106,4	2 435,8	79,4	84,8	70,6	-40,7	7,1
reinvesteeringutelt	2 014,7	3 739,8	2 160,0	70,3	77,2	62,6	-42,2	7,2
dividendid	260,3	184,0	275,8	9,1	3,8	8,0	49,9	6,0
tulu võlgadelt (intressid)	112,2	182,6	101,7	3,9	3,8	2,9	-44,3	-9,4
Tulu portfelliinvesteeringutelt	149,6	219,7	430,6	5,2	4,5	12,5	96,0	187,8
Tulu muudelt investeeringutelt	276,2	370,9	346,8	9,6	7,7	10,1	-6,5	25,6
Muu tulu	52,9	147,5	135,4	1,8	3,0	3,9	-8,2	156,0
Tulu väljavool kokku	2 866,0	4 844,5	3 450,3	100,0	100,0	100,0	-28,8	20,4

Põhiliselt kasvas tulu väljavool vanadesse ELi riikidesse, kahanes aga SRÜ riikidesse ja teistesse riikidesse. Tegevusalati oli tulu väljavool suurim finantssektoris (70% kogu tulu väljavoolust), järgnes veonduse, laonduse ja side sektor (18%; vt tabel 21).

Jooksev- ja kapitaliülekanDED⁴

JooksevülekanDete konto positiivne saldo oli 2005. aasta I kvartalis 0,3 mld krooni, vähenedes 2004. aasta I kvartaliga võrreldes 28% (vt tabel 23). JooksevülekanDete sissevool ulatus 1,3 mld kroonini. Valitsemissektori kaudu Eesti majandusse laekunud, peamiselt Euroopa Liidu struktuurifondide eraldistest ning pensioni- ja muudest maksetest koosnevad summad olid tavapärasest väiksemad ning hõlmasid 53% jooksevülekanDete sissevoolust. Muude sektorite ülekanDed tehti 89% ulatuses Euroopa Liidu riikidest (Euroopa Komisjon, Saksamaa, Soome, Suurbritannia), järgnesid USA ja Venemaa. JooksevülekanDete väljavoolust 66% moodustas valitsemissektor (maksed ELi eelarvesse ning käibemaksu tagastamine). Muude sektorite ülekanDed tehti samuti peamiselt Euroopa Liidu suunas (Soome, Saksamaa, Suurbritannia).

Tabel 23. JooksevülekanDED riikide ühenduste järgi (mln kr)

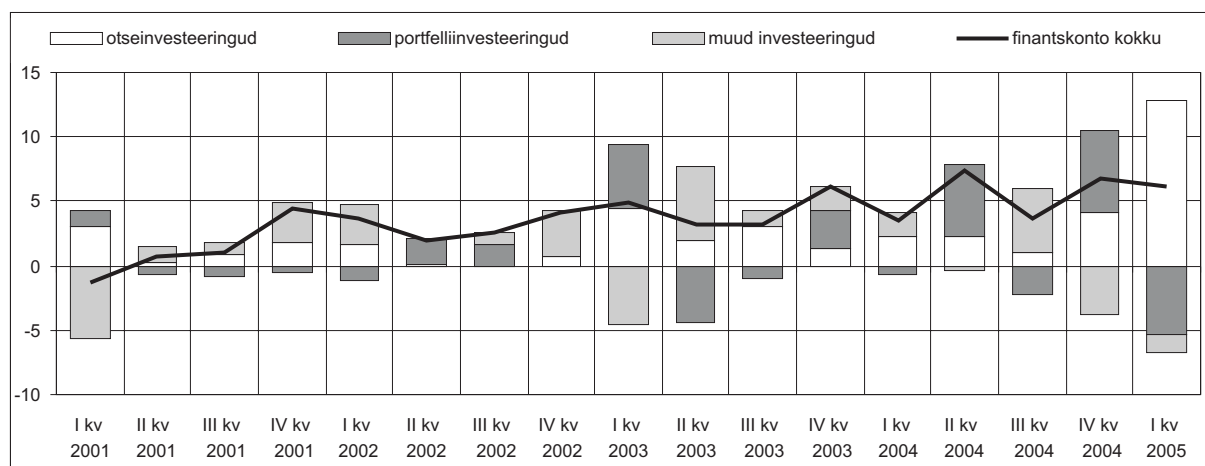
	Saadud			Makstud			Saldo		
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005
JooksevülekanDED	851,1	2 007,7	1 349,0	473,9	1 407,0	1 077,7	377,2	600,7	271,3
valitsemissektor	384,9	1 371,0	714,8	11,8	949,8	708,1	373,1	421,2	6,7
EL-25	246,4	1 231,7	612,5	6,0	924,6	696,1	240,4	307,1	-83,6
EL-15	225,8	1 220,7	587,9	3,9	915,3	690,5	221,9	305,4	-102,6
SRÜ	102,0	98,5	98,8	0,6	1,0	0,8	101,4	97,5	98,0
ülejäanud riigid	36,5	40,7	3,6	5,2	24,2	11,2	31,3	16,5	-7,7
muud sektorid	466,2	636,7	634,2	462,1	457,2	369,6	4,1	179,5	264,6
EL-25	243,4	497,2	565,0	403,4	351,0	296,1	-160,0	146,1	268,9
EL-15	227,0	482,7	546,7	387,6	334,5	278,7	-160,6	148,2	268,0
SRÜ	161,9	13,0	10,4	15,5	14,1	13,3	146,5	-1,1	-2,9
ülejäanud riigid	60,9	126,6	58,8	43,2	92,1	60,3	17,6	34,4	-1,5

KapitaliülekanDete saldo oli samuti positiivne – 0,5 mld krooni. Eestisse tehtud kapitaliülekanDED koosnesid põhiliselt Euroopa Liidu toetustest valitsemissektorile mitmesuguste infrastruktuuriobjektide ehitamiseks.

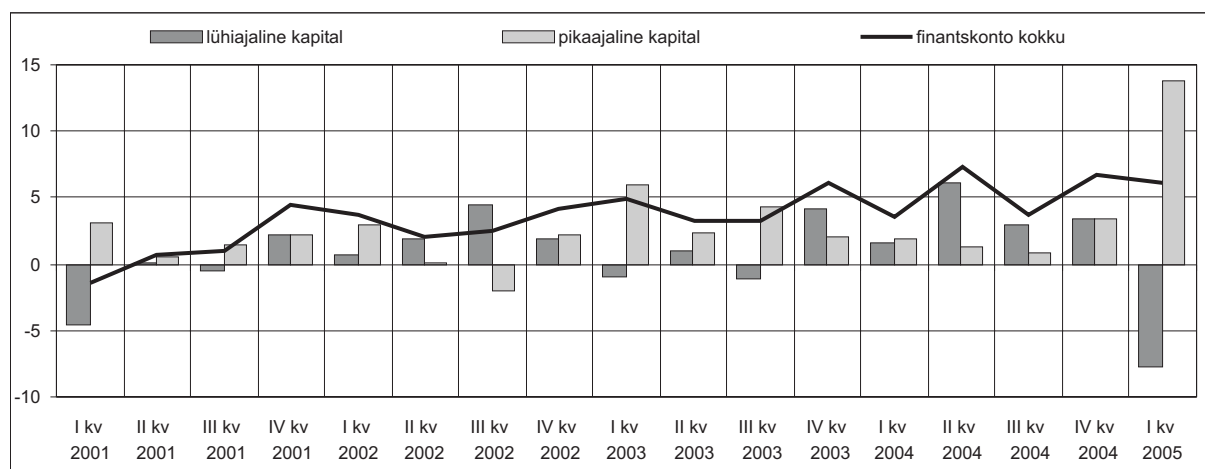
⁴ Kuigi kapitaliülekanDED kuuluvad IMFi metoodika kohaselt kapitali- ja finantskonto koosseisu, on neid käesolevas analüüsis käsitletud koos jooksevülekanDetega. Euroopa Liidu struktuurifondidest Eestile osutatud välisabi jaotamine jooksev- ja kapitaliülekanDeteks ei ole selgelt eristatav ja tugineb seetõttu Rahandusministeeriumi ja Põllumajandusministeeriumi ning Eesti Panga ekspertide hinnangutele (vastavalt struktuurifondide sihtotstarbele).

FINANTSKONTO

Finantskonto⁵ ülejääk 2005. aasta I kvartalis oli 6,6 mld krooni. Vaadeldaval perioodil toimusid erakordselt suured kontodevahelised kapitaliliikumised, mis olid seotud välisosaluse olulise suurendamisega Hansapangas. Finantskonto struktuurist annavad liikide ja tähtaegade järgi ülevaate joonised 10 ja 11.

Joonis 10. Muutused välisinvesteeringukapitali voogude struktuuris (mld kr)

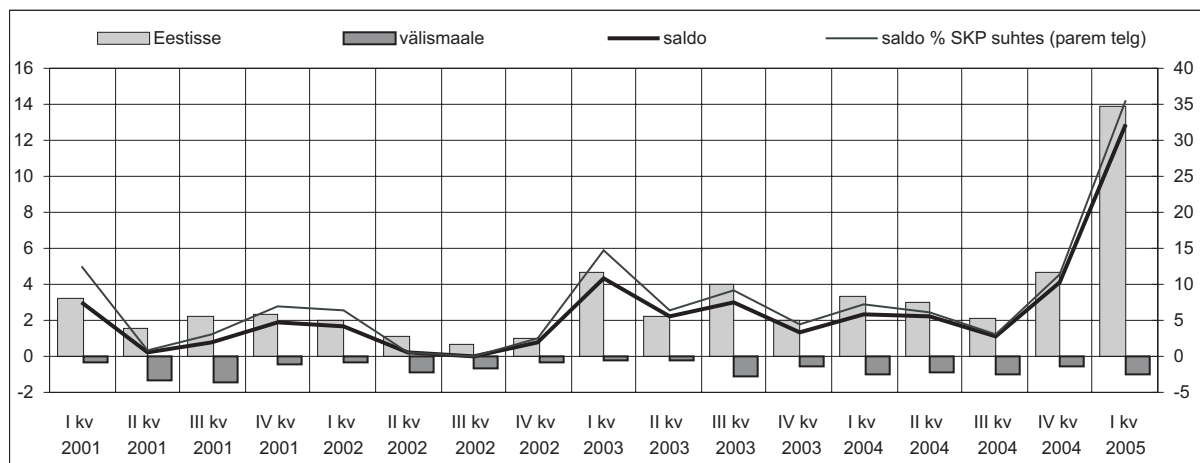
Joonis 11. Finantskonto tähtajaline struktuur (mld kr)

Otseinvesteeringud

Otseinvesteeringute saldo kujunes 2005. aasta I kvartalis 12,9 mld krooni ulatuses positiivseks, ületades finantskonto ülejäägi ligi kolmekordselt. Eestisse investeerisid mitteresidendid 13,9 mld krooni ja Eesti otseinvesteeringud välismaal kasvasid mld krooni võrra (vt joonis 12).

Eestisse tehtud otseinvesteeringute maht saavutas käesoleva aasta I kvartalis kõrgeima taseme – 13,9 mld krooni – senise maksebilansi koostamise praktika jooksul. Suurema osa sellest hõlmas Hansapanga tuumikinvestori poolt aktsiate ülesostmine välismaistelt väikeaktsionäridelt, mistõttu

⁵ Reservvarata.

Joonis 12. Otseinvesteeringud (mld kr)

portfelliinvesteeringute puhul toimus omandiväärtpaberi kohustuste vähenemine 10,9 mld krooni ulatuses. Aktsia(osa)kapitali investeeringud moodustasid 90% kogu otseinvesteeringute kasvust. Reinvesteeringut tulu suurenemine jäi eelmise aasta sama perioodi tasemele, ulatudes 2,2 mld kroonini. Kuna taasinvesteeringut tulu arvestus lähtub otseinvestori proportsionaalsest osast tegevuskasumis või -kahjumis, siis kujunes finantsvahendussektori mitteresidentidest omanike tulu erakordselt suureks – 2 mld krooni, millest krediidasutuste osakaal oli 80%. Hansapangaga seotud tehingute väljajätmisel oli omakapitali juurdevool 1,7 mld krooni. Pika- ja lühiajalist laenu anti otseinvesteeringutele enam kui 0,7 mld krooni eest. Kuigi investeeringute sissevool laenudena oli varasemate perioodidega võrreldes tunduvalt suurem, siis suuremahuliste tagasimaksete tõttu laenukohustused kokkuvõttes ei kasvanud (vt tabelid 24 ja 25).

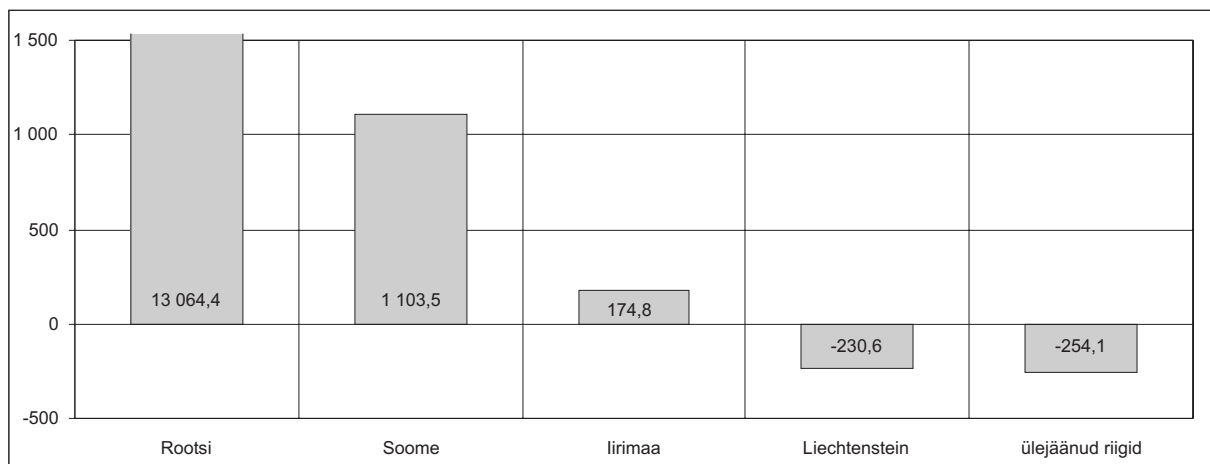
Tabel 24. Eestisse tehtud otseinvesteeringute struktuur

	Aktsia(osa)kapital		Reinvesteeringut tulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud Eestisse kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)		
I kv 2001	1 586,0	48,6	1 131,4	34,6	-489,2	-15,0	1 037,8	31,8	3 266,0	100,0
II kv 2001	393,6	24,8	-222,3	-14,0	-82,8	-5,2	1 498,8	94,4	1 587,3	100,0
III kv 2001	362,4	16,2	1 253,3	56,2	-40,3	-1,8	656,6	29,4	2 232,0	100,0
IV kv 2001	1 299,2	55,4	1 716,5	73,2	-338,4	-14,4	-333,0	-14,2	2 344,3	100,0
2001 kokku	3 641,2	38,6	3 878,9	41,1	-950,7	-10,1	2 860,2	30,3	9 429,6	100,0
I kv 2002	554,7	27,3	1 087,8	53,5	-269,8	-13,3	661,7	32,5	2 034,4	100,0
II kv 2002	388,9	36,7	180,8	17,1	-14,3	-1,4	503,7	47,6	1 059,1	100,0
III kv 2002	49,3	7,5	439,0	67,0	-195,1	-29,8	362,3	55,3	655,5	100,0
IV kv 2002	-171,9	-16,4	1 662,7	158,2	-293,4	-27,9	-146,2	-13,9	1 051,2	100,0
2002 kokku	821,0	17,1	3 370,3	70,2	-772,6	-16,1	1 381,5	28,8	4 800,2	100,0
I kv 2003	2 320,8	49,7	1 299,8	27,8	-207,0	-4,4	1 259,1	26,9	4 672,7	100,0
II kv 2003	596,5	27,2	429,9	19,6	-167,7	-7,6	1 333,8	60,8	2 192,6	100,0
III kv 2003	1 799,7	44,4	2 474,1	61,1	-569,9	-14,1	346,4	8,6	4 050,3	100,0
IV kv 2003	612,9	31,4	2 203,5	113,0	-389,5	-20,0	-476,7	-24,4	1 950,3	100,0
2003 kokku	5 329,9	41,4	6 407,3	49,8	-1 334,1	-10,4	2 462,7	19,1	12 865,9	100,0
I kv 2004	1 075,1	32,1	2 014,7	60,1	-682,1	-20,3	944,8	28,2	3 352,5	100,0
II kv 2004	1 669,3	54,9	900,5	29,6	-775,4	-25,5	1 245,9	41,0	3 040,3	100,0
III kv 2004	695,7	33,8	2 310,2	112,3	-729,9	-35,5	-219,0	-10,6	2 057,0	100,0
IV kv 2004	1 198,5	25,7	3 739,8	80,2	733,4	15,7	-1 010,2	-21,7	4 661,6	100,0
2004 kokku	4 638,6	35,4	8 965,1	68,4	-1 454,0	-11,1	961,6	7,3	13 111,3	100,0
I kv 2005	12 513,4	90,3	2 160,0	15,6	-938,4	-6,8	123,0	0,9	13 858,0	100,0

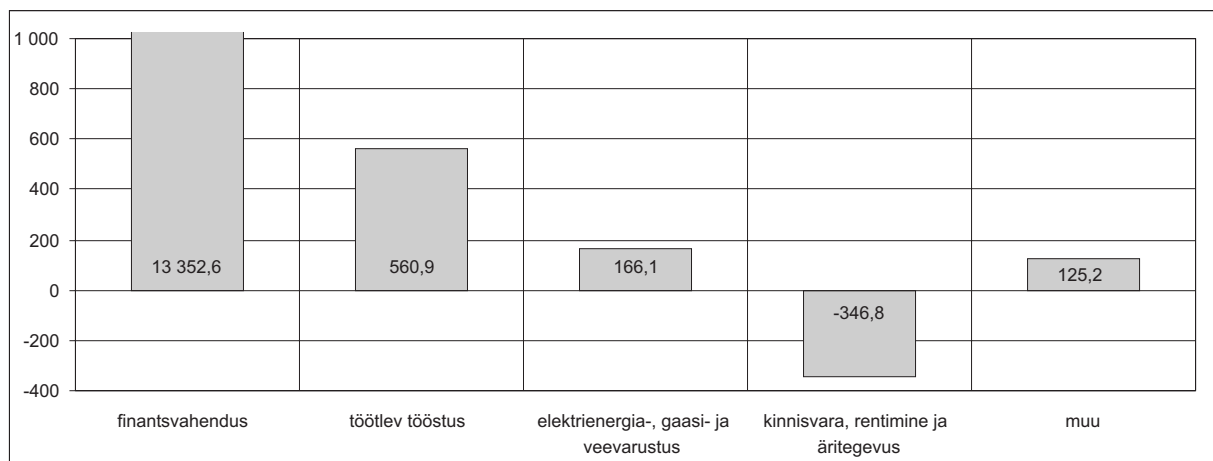
Tabel 25. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise otseinvesteeri suhtes (mln kr)

	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajalised		Lühiajalised		Pikaajalised		Lühiajalised	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2003	68,8	69,9	98,3	79,7	816,3	418,8	858,2	444,3
II kv 2003	97,0	75,1	321,8	195,9	1 044,2	509,4	1 354,0	1 336,8
III kv 2003	84,5	48,1	258,0	50,1	1 943,9	501,4	400,5	1 420,5
IV kv 2003	158,1	53,2	332,6	173,0	1 351,2	1 237,5	408,1	525,3
2003 kokku	408,4	246,3	1 010,7	498,7	5 155,6	2 667,1	3 020,8	3 726,9
I kv 2004	120,6	76,7	480,1	148,1	842,8	718,4	636,0	320,6
II kv 2004	189,2	105,7	528,8	220,4	1160	1004,9	670,3	289,3
III kv 2004	72,8	37,4	342,2	293,3	1285,2	1401,2	949,5	723,9
IV kv 2004	110,1	151,3	422,9	200,3	1 313,5	1 757,7	835,9	863,4
2004 kokku	492,7	371,1	1 774,0	862,1	4 601,5	4 882,2	3 091,7	2 197,2
I kv 2005	180,8	55,5	540,9	296,1	1 560,2	2 054,6	1 365,6	938,4

Rootsi investorite panus oli 13,1 mld krooni. Suurimate investorite hulka kuulusid ka Soome ja Iirimaa. Eestisse tehtud otseinvesteeringud pärinesid peaaegu täies ulatuses EList. Ülejäänud riikide puhul otseinvesteeringud vähenesid 0,6 mld krooni võrra. Otseinvesteeringute sissevool puudutas peamiselt finantsvahendust (96%), esiletõstmist väärrib ka töötlev tööstus (4%; vt joonised 13 ja 14 ning tabel 26).

Joonis 13. Eestisse tehtud otseinvesteeringud riigiti 2005. aasta I kvartalis (mln kr)

Joonis 14. Eestisse tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2005. aasta I kvartalis (mln kr)

Tabel 26. Otseinvesteeringud Eestisse riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	IV kv 2004	I kv 2005	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2005 / IV kv 2004
EL-25	4 064,8	14 454,9	87,1	104,3	255,6
EL-15	3 870,7	14 404,4	83,0	103,9	272,1
SRÜ	406,2	-54,6	8,7	-0,4	-113,4
Ülejäänud riigid	193,4	-542,3	4,1	-3,9	-380,4
Kokku	4 664,4	13 858,0	100,0	100,0	197,1

Otseinvesteeringud välismaale olid eelmise perioodiga võrreldes 75% suuremad. Ligi miljardilist otseinvesteeringute väljavoolust 41% moodustasid aktsia- või osakapitali investeeringud ning 37% ulatuses kasvas väljavoolu mõjutav, Eesti ettevõtjatele kuuluv proportsionaalne osa puhaskasumist. Pika- ja lühiajalised laenunõuded kasvasid 50 mln krooni võrra. Võlgnevused ja nõuded kaupade ja teenuste eest suurenesid mõlemad ligi 100 mln krooni ulatuses (vt tabelid 27 ja 28).

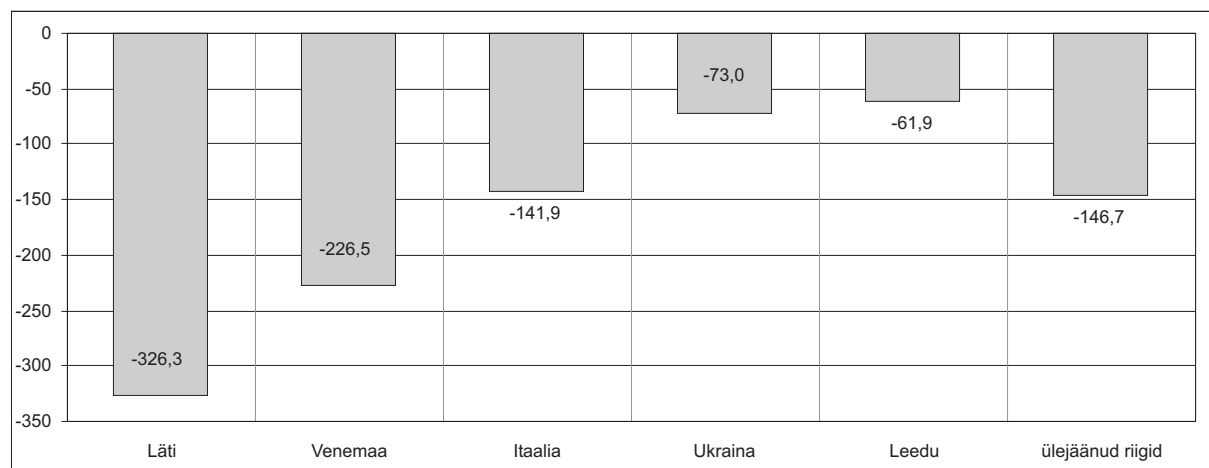
Kolmandik välismaale tehtud otseinvesteeringutest läks Lätti, millele järgnesid Venemaa (23%), Itaalia (15%) ja Ukraina (7%). Kõige enam investeeris finantsvahenduse sektor (60%), sellele järgnesid kinnisvara, rentimise ja äritegevuse (23%) ning hulgi- ja jaekaubanduse (13%) valdkonnad. Väljavoolust 57% paigutati Euroopa Liitu, millest uute liikmete majandusse läks 67% (vt joonised 15 ja 16 ning tabel 29).

Tabel 27. Välismaale tehtud otseinvesteeringute struktuur

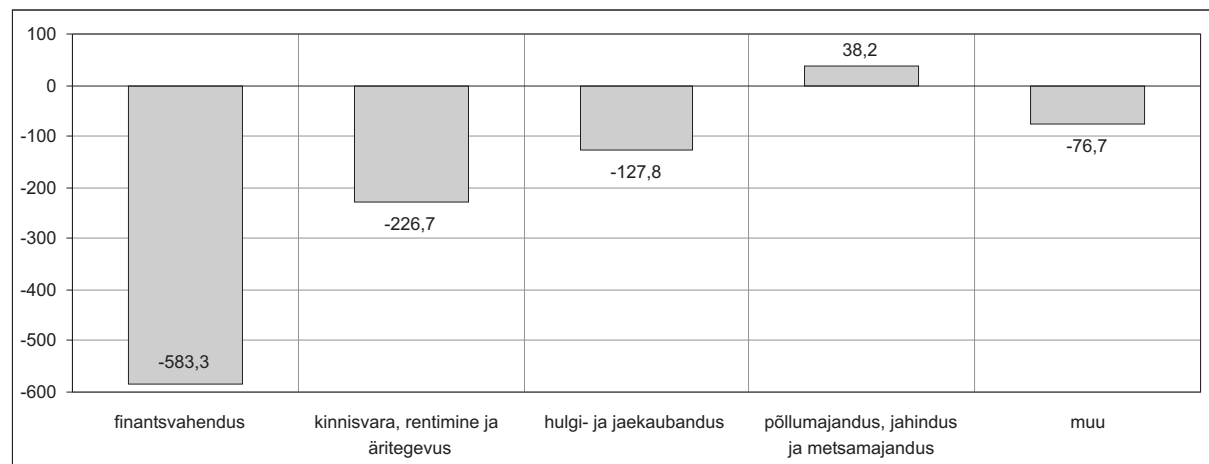
	Aktsia(osa)kapital		Reinvesteeringutud tulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud välismaale kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)		
I kv 2001	-80,8	27,5	-5,1	1,7	-214,4	72,9	6,0	-2,0	-294,3	100,0
II kv 2001	-1 036,7	78,1	52,5	-4,0	-388,0	29,2	44,9	-3,4	-1 327,3	100,0
III kv 2001	-728,3	51,2	-166,4	11,7	-393,6	27,7	-134,5	9,5	-1 422,8	100,0
IV kv 2001	-51,3	10,6	-186,2	38,5	-246,8	51,0	0,4	-0,1	-483,9	100,0
2001 kokku	-1 897,1	53,8	-305,2	8,7	-1 242,8	35,2	-83,2	2,4	-3 528,3	100,0
I kv 2002	-83,4	26,1	-82,7	25,9	-141,3	44,3	-11,9	3,7	-319,3	100,0
II kv 2002	-283,5	31,8	-50,6	5,7	-591,2	66,4	34,3	-3,8	-891,0	100,0
III kv 2002	-79,5	11,6	-384,8	56,1	-308,9	45,0	86,9	-12,7	-686,3	100,0
IV kv 2002	-457,5	156,8	-147,4	50,5	314,2	-107,7	-1,1	0,4	-291,8	100,0
2002 kokku	-903,9	41,3	-665,5	30,4	-727,2	33,2	108,2	-4,9	-2 188,4	100,0
I kv 2003	-80,7	29,4	-72,0	26,2	-193,2	70,4	71,6	-26,1	-274,3	100,0
II kv 2003	111,9	-51,2	-134,2	61,4	-321,8	147,3	125,7	-57,6	-218,4	100,0
III kv 2003	-282,9	26,3	-528,1	49,1	-228,7	21,3	-35,0	3,3	-1 074,7	100,0
IV kv 2003	-808,3	138,9	-7,1	1,2	97,9	-16,8	135,7	-23,3	-581,9	100,0
2003 kokku	-1 060,0	49,3	-741,4	34,5	-645,8	30,0	297,9	-13,9	-2 149,2	100,0
I kv 2004	-102,8	10,2	-67,0	6,6	-804,0	79,8	-34,1	3,4	-1 007,9	100,0
II kv 2004	-1 458,4	174,8	526,5	-63,1	112,6	-13,5	-15,3	1,8	-834,5	100,0
III kv 2004	-508,9	51,5	-927,3	93,8	92,3	-9,3	354,9	-35,9	-988,9	100,0
IV kv 2004	-105,2	18,9	-451,9	81,1	165,0	-29,6	-165,2	29,6	-557,3	100,0
2004 kokku	-2 175,2	64,2	-919,6	27,1	-434,2	12,8	140,3	-4,1	-3 388,6	100,0
I kv 2005	-401,1	41,1	-360,4	36,9	-149,2	15,3	-65,4	6,7	-976,3	100,0

Tabel 28. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise tütar(sidus)ettevõtja suhtes (mln kr)

	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajalised		Lühiajalised		Pikaajalised		Lühiajalised	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2003	244,9	62,1	54,7	107,5	1,3	1,2	8,4	5,8
II kv 2003	233,3	73,8	131,7	78,4	1,5	0,0	38,4	22,1
III kv 2003	220,0	102,1	103,3	229,1	0,5	4,6	0,2	49,1
IV kv 2003	408,9	478,6	182,4	88,8	0,8	5,8	37,3	21,7
2003 kokku	1 107,1	716,6	472,1	503,8	4,1	11,6	84,3	98,7
I kv 2004	171,2	180,1	86,2	59,9	0,3	3,3	7,3	12,2
II kv 2004	212,9	575,3	444,8	37,8	7,8	25,2	15,8	17,5
III kv 2004	134,5	193,2	122,1	91,0	3,5	0,9	1,6	6,3
IV kv 2004	416,3	283,9	299,2	180,2	6,3	31,9	3,2	1,2
2004 kokku	934,9	1 232,5	952,3	368,9	17,9	61,3	27,9	37,2
I kv 2005	236,2	305,1	203,6	82,3	5,9	3,0	1,4	0,9

Joonis 15. Välismaale tehtud otseinvesteeringud riigiti 2005. aasta I kvartalis (mln kr)

Joonis 16. Välismaale tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2005. aasta I kvartalis (mln kr)

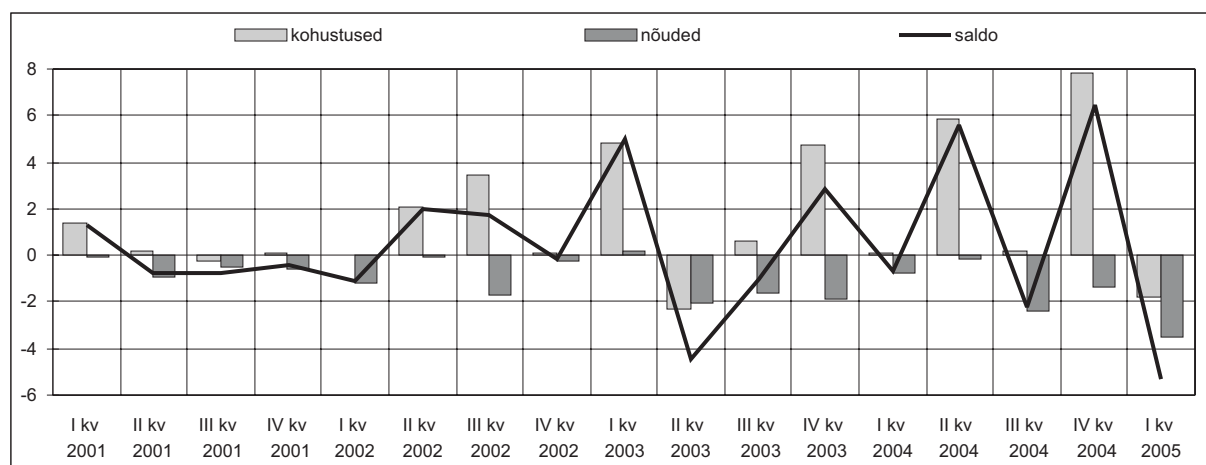
Tabel 29. Otseinvesteeringud välismaale riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	IV kv 2004	I kv 2005	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2005 / IV kv 2004
EL-25	-499,2	-558,9	89,6	57,2	12,0
EL-15	-265,0	-182,9	47,6	18,7	-31,0
SRÜ	-94,0	-309,4	16,9	31,7	229,1
Ülejäänud riigid	35,9	-108,0	-6,4	11,1	-400,8
Kokku	-557,3	-976,3	100,0	100,0	75,2

Portfelliinvesteeringud

Portfelliinvesteeringute netoväljavool oli 2005. aasta I kvartalis 5,3 mld krooni ning suurimad tehingud toimusid krediitiasutuste omandi- ja võlaväärtpaberitega (vt joonis 17 ja tabel 30).

Portfelliinvesteeringute kohustused (vt tabel 31) vähenesid perioodi jooksul kokku 1,8 mld krooni võrra. Võlaväärtpaberite kohustused suurenesid ja sellest tulenev kapitali sissevool ulatus 7,9 mld kroonini. Omandiväärtpaberite kohustused aga vähenesid 9,7 mld krooni võrra ning olid valdavalt seotud eelmainitud Hansapanga osaluse ülesostmisega. Riigiti vähenesid portfelliinvesteeringute kohustused enim Euroopa Liidu riikide ja Ameerika Ühendriikide ees (vt joonis 18 ja tabel 32).

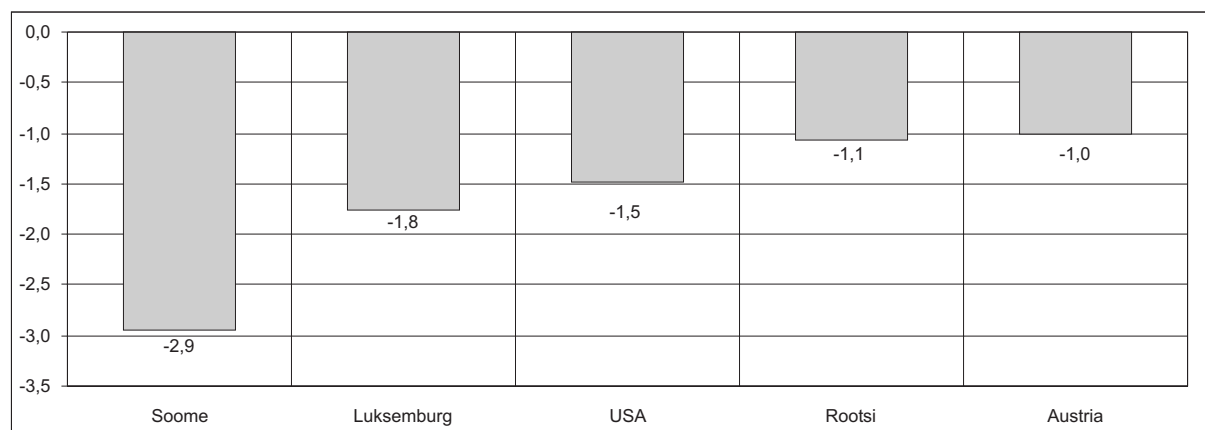
Joonis 17. Portfelliinvesteeringud (mld kr)

Tabel 30. Portfelliinvesteeringud väärtpaberi liigi ja majandussektori järgi (mln kr)

	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005
Omandiväärtpaberid	-441,5	-1 341,7	-1 198,9	147,3	891,2	-9 703,4	-294,2	-450,5	-10 902,3
valitsemissektor	0,4	16,6	0,1				0,4	16,6	0,1
krediitiasutused	-14,6	-10,2	-63,9	44,7	22,6	-10 886,5	30,1	12,4	-10 950,4
muud sektorid	-427,3	-1 348,1	-1 135,1	102,6	868,6	1 183,1	-324,7	-479,5	48,0
Võlaväärtpaberid	-326,1	-39,2	-2 293,4	-79,9	6 921,4	7 871,8	-406,0	6 882,2	5 578,4
keskpank									0,0
valitsemissektor	3,0	109,5	-1 733,6	0,3	-2,8	28,4	3,3	106,7	-1 705,2
krediitiasutused	-134,1	-189,3	-7,2	43,2	6 406,3	7 734,3	-90,9	6 217,0	7 727,1
muud sektorid	-195,0	40,6	-552,6	-123,4	517,9	109,1	-318,4	558,5	-443,5
Kokku	-767,6	-1 380,9	-3 492,3	67,4	7 812,6	-1 831,6	-700,2	6 431,7	-5 323,9

Tabel 31. Portfelliinvesteeringute kohustuste struktuur

	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2001	-1,9	-0,1	1 387,7	100,1	1 385,8	100,0
II kv 2001	502,6	314,5	-342,8	-214,5	159,8	100,0
III kv 2001	-143,7	57,9	-104,5	42,1	-248,2	100,0
IV kv 2001	211,4	205,0	-108,3	-105,0	103,1	100,0
2001 kokku	568,4	40,6	832,1	59,4	1 400,5	100,0
I kv 2002	299,2	1 341,7	-276,9	-1 241,7	22,3	100,0
II kv 2002	517,0	25,4	1 517,7	74,6	2 034,7	100,0
III kv 2002	-103,6	-3,0	3 530,1	103,0	3 426,5	100,0
IV kv 2002	199,6	255,6	-121,5	-155,6	78,1	100,0
2002 kokku	912,2	16,4	4 649,4	83,6	5 561,6	100,0
I kv 2003	83,9	1,7	4 731,2	98,3	4 815,1	100,0
II kv 2003	733,8	-31,3	-3 075,6	131,3	-2 341,8	100,0
III kv 2003	563,1	92,1	48,3	7,9	611,4	100,0
IV kv 2003	146,1	3,1	4 552,5	96,9	4 698,6	100,0
2003 kokku	1 526,9	19,6	6 256,4	80,4	7 783,3	100,0
I kv 2004	147,3	218,9	-80,0	-118,9	67,3	100,0
II kv 2004	459,6	7,9	5 352,2	92,1	5 811,8	100,0
III kv 2004	707,1	371,8	-516,9	-271,8	190,2	100,0
IV kv 2004	891,3	11,4	6 921,4	88,6	7 812,7	100,0
2004 kokku	2 205,3	15,9	11 676,7	84,1	13 882,0	100,0
I kv 2005	-9 703,5	529,8	7 871,9	-429,8	-1 831,6	100,0

Joonis 18. Portfelliinvesteeringute kohustuste vähenemine riigiti 2005. aasta I kvartalis (mld kr)

Tabel 32. Portfelliinvesteeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2005. aasta I kvartalis

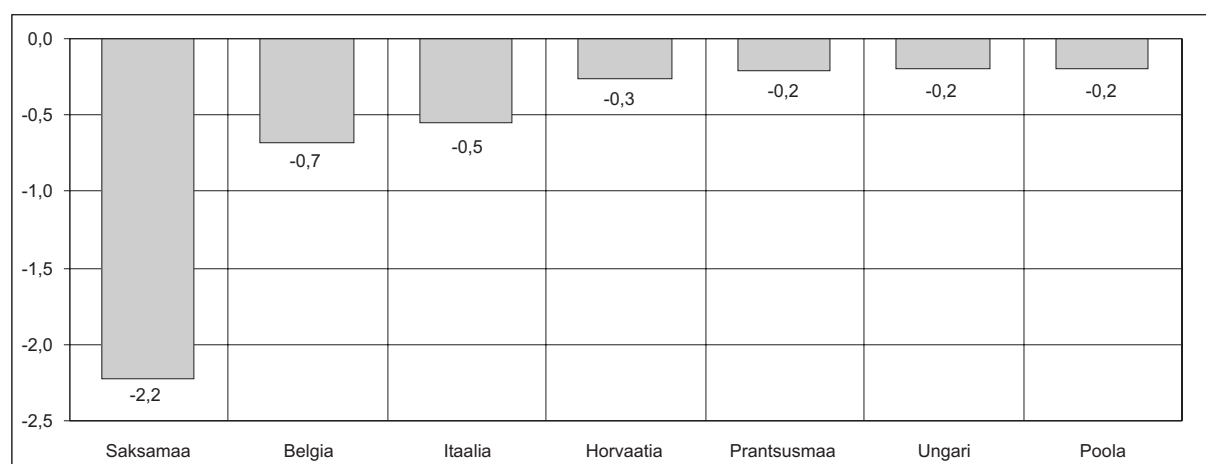
	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
EL-25	-2 923,3	-327,3	83,7	17,9
EL-15	-2 360,5	-282,1	-	-
SRÜ	0,0	25,4	0,0	-1,4
Ülejäänud riigid	-569,0	-1 529,7	16,3	83,5
Kokku	-3 492,3	-1 831,6	100,0	100,0

Portfelliinvesteeringute nõuded (vt tabel 33) kasvasid kvartali jooksul 3,5 mld krooni võrra. Valitsemissektor investeeris mitteresidentide emiteeritud võlaväärtpaberitesse 1,7 mld krooni ja muu sektori ettevõtted 0,5 mld. Välismaistesse omandiväärtpaberitesse investeerisid peamiselt muu sektori ettevõtted kogusummas 1,1 mld krooni. Riikide lõikes suundusid portfelliinvesteeringud peamiselt Saksamaale, Belgiasse ja Itaaliasse (vt joonis 19).

Tabel 33. Portfelliinvesteeringute nõuete struktuur

	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2001	431,4	-691,3	-493,8	791,3	-62,4	100,0
II kv 2001	-5,9	0,6	-902,2	99,4	-908,1	100,0
III kv 2001	-30,9	5,7	-511,8	94,3	-542,7	100,0
IV kv 2001	-158,1	26,9	-428,9	73,1	-587,0	100,0
2001 kokku	236,5	-11,3	-2 336,7	111,3	-2 100,2	100,0
I kv 2002	-5,4	0,5	-1 155,4	99,5	-1 160,8	100,0
II kv 2002	74,5	-84,6	-162,6	184,6	-88,1	100,0
III kv 2002	-52,4	3,0	-1 678,8	97,0	-1 731,2	100,0
IV kv 2002	-7,6	3,7	-195,2	96,3	-202,8	100,0
2002 kokku	9,1	-0,3	-3 192,0	100,3	-3 182,9	100,0
I kv 2003	-124,5	-65,6	314,2	165,6	189,7	100,0
II kv 2003	-263,4	12,7	-1 811,4	87,3	-2 074,8	100,0
III kv 2003	-199,0	12,3	-1 424,9	87,7	-1 623,9	100,0
IV kv 2003	-442,0	24,0	-1 400,6	76,0	-1 842,6	100,0
2003 kokku	-1 028,9	19,2	-4 322,7	80,8	-5 351,6	100,0
I kv 2004	-441,7	57,5	-326,2	42,5	-767,9	100,0
II kv 2004	-565,5	307,7	381,7	-207,7	-183,8	100,0
III kv 2004	-544,6	22,5	-1 874,3	77,5	-2 418,9	100,0
IV kv 2004	-1 341,8	97,1	-39,4	2,9	-1 381,2	100,0
2004 kokku	-2 893,6	60,9	-1 858,2	39,1	-4 751,8	100,0
I kv 2005	-1 198,9	34,3	-2 293,4	65,7	-3 492,3	100,0

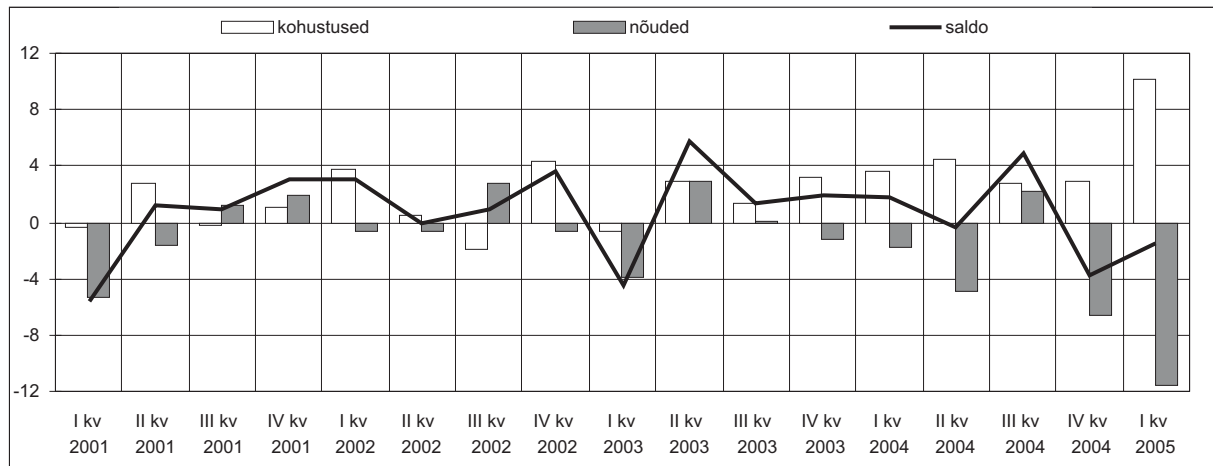

Joonis 19. Portfelliinvesteeringute nõuete kasv riigiti 2005. aasta I kvartalis (mld kr)

Muud investeeringud

Muude investeeringute netoväljavool ulatus 2005. aasta esimeses kvartalis 1,4 mld kroonini, kusjuures kohustused kasvasid 10,2 mld ja nõuded 11,6 mld krooni (vt joonis 20 ja tabel 34).

Muude investeeringute kohustused (vt tabel 35) kasvasid kõigi kirjete lõikes ja sellest põhjustatud kapitali sissevool ulatus 10,2 mld kroonini. Laenukohustused suurenesid perioodi jooksul 5,3 mld krooni ja hoiused 1,3 mld. Muu kapitali ja kaubanduskrediidi kohustused kasvasid vastavalt 2,9 ja 0,7 mld. Riigiti suurenesid muude investeeringute kohustused enim Rootsi, Suurbritannia ja Soome ees (vt joonis 21 ja tabel 36).

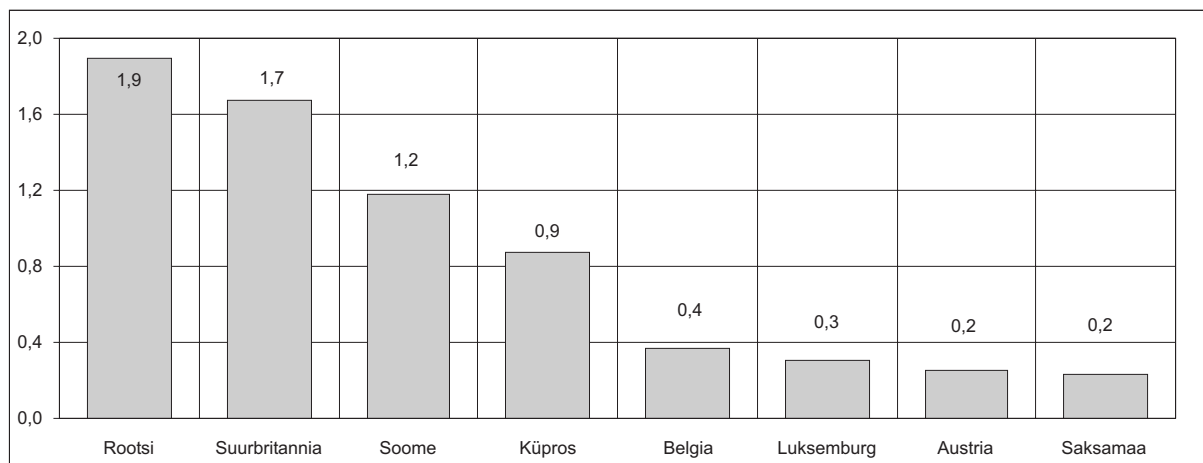
Joonis 20. Muud investeeringud (mld kr)

Tabel 34. Muud investeeringud tähtaja järgi (mln kr)

	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005
Pikaajaline kapital	-1 154,6	-3 244,2	-1 810,4	690,0	2 563,4	2 800,5	-464,6	-680,8	990,1
keskpank	-0,3	0,5	-0,3				-0,3	0,5	-0,3
valitsemissektor				-34,3	-50,2	-255,8	-34,3	-50,2	-255,8
krediitiasutused	-840,2	-2 347,4	-1 685,1	152,7	1 832,3	-181,8	-687,5	-515,1	-1 866,9
muud sektorid	-314,1	-897,3	-125,0	571,6	781,3	3 238,1	257,5	-116,0	3 113,1
Lühiajaline kapital	-609,2	-3 405,4	-9 771,9	2 868,6	282,0	7 352,7	2 259,4	-3 123,4	-2 419,2
keskpank				-68,8	598,0	-23,5	-68,8	598,0	-23,5
valitsemissektor	13,5	-63,4	403,0				13,5	-63,4	403,0
krediitiasutused	-253,1	-2 775,4	-8 837,2	3 041,1	677,4	6 371,0	2 788,0	-2 098,0	-2 466,2
muud sektorid	-369,6	-566,6	-1 337,7	-103,7	-993,4	1 005,2	-473,3	-1 560,0	-332,5
Kokku	-1 763,8	-6 649,6	-11 582,3	3 558,6	2 845,4	10 153,2	1 794,8	-3 804,2	-1 429,1

Tabel 35. Muude investeeringute kohustuste struktuur

	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoised		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
I kv 2001	-480,2	-1 655,6	536,0	-134,3	-315,9	79,2	-139,0	34,8	-399,1	100,0
II kv 2001	789,9	-614,2	367,1	13,1	1 098,6	39,2	544,5	19,4	2 800,1	100,0
III kv 2001	-217,4	-69,4	750,0	-320,9	-752,1	321,8	-14,2	6,1	-233,7	100,0
IV kv 2001	10,6	26,4	917,3	81,8	50,8	4,5	142,2	12,7	1 120,9	100,0
2001 kokku	102,9	3,1	2 570,4	78,2	81,4	2,5	533,5	16,2	3 288,2	100,0
I kv 2002	160,2	4,2	2 313,4	60,6	1 340,0	35,1	3,0	0,1	3 816,6	100,0
II kv 2002	877,2	155,9	-1 821,3	-323,6	775,3	137,8	731,6	130,0	562,8	100,0
III kv 2002	1 049,1	-54,9	-1 911,0	100,0	-760,9	39,8	-287,7	15,1	-1 910,5	100,0
IV kv 2002	-1 305,4	-30,6	3 382,2	79,3	2 409,1	56,5	-221,5	-5,2	4 264,4	100,0
2002 kokku	781,1	11,6	1 963,3	29,2	3 763,5	55,9	225,4	3,3	6 733,3	100,0
I kv 2003	44,5	-7,2	199,7	-32,1	-305,6	49,1	-560,9	90,1	-622,3	100,0
II kv 2003	502,9	17,5	1 165,4	40,6	1 139,1	39,7	63,7	2,2	2 871,1	100,0
III kv 2003	-684,1	-53,4	1 150,6	89,8	1 300,6	101,5	-485,9	-37,9	1 281,2	100,0
IV kv 2003	21,0	0,7	705,2	22,0	2 453,8	76,6	22,8	0,7	3 202,8	100,0
2003 kokku	-115,7	-1,7	3 220,9	47,8	4 587,9	68,1	-960,3	-14,3	6 732,8	100,0
I kv 2004	-41,7	-1,2	1 650,1	46,4	1 833,4	51,5	116,7	3,3	3 558,5	100,0
II kv 2004	1 108,1	24,5	34,9	0,8	3 418,3	75,7	-44,9	-1,0	4 516,4	100,0
III kv 2004	-159,1	-5,7	1 315,0	47,0	1 305,0	46,7	335,1	12,0	2 796,0	100,0
IV kv 2004	-282,1	-9,9	1 564,7	55,0	2 248,0	79,0	-685,1	-24,1	2 845,5	100,0
2004 kokku	625,2	4,6	4 564,7	33,3	8 804,7	64,2	-278,2	-2,0	13 716,4	100,0
I kv 2005	650,5	6,4	5 273,2	51,9	1 326,0	13,1	2 903,4	28,6	10 153,1	100,0

Joonis 21. Muude investeeringute kohustuste kasv riigiti 2005. aasta I kvartalis (mld kr)

Tabel 36. Muude investeeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2005. aasta I kvartalis

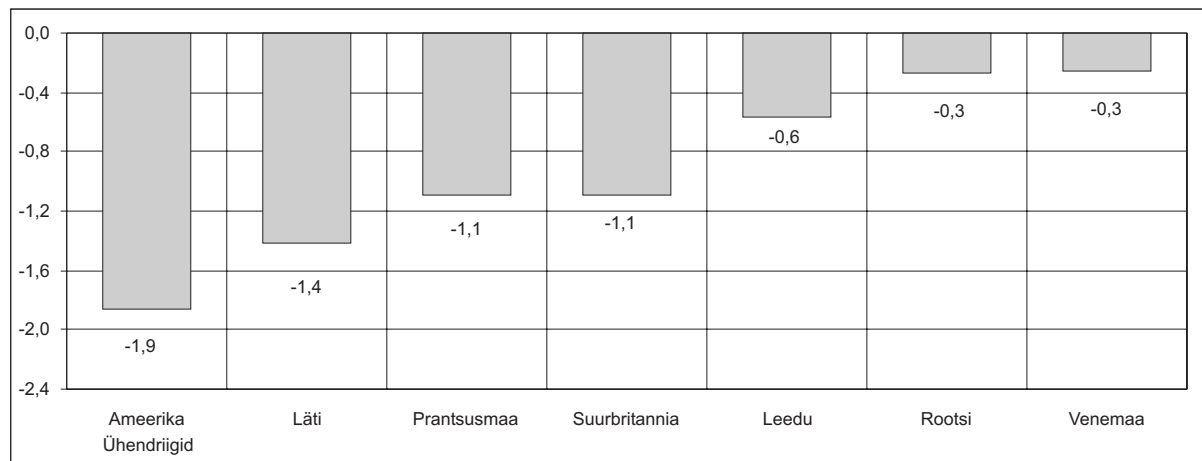
	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
	2003	2003	2003	2003
EL-25	-4 958,1	6 818,6	42,8	67,2
EL-15	-2 861,0	6 057,6	24,7	59,7
SRÜ	-171,8	111,5	1,5	1,1
Ülejäänud riigid	-6 452,3	3 223,0	55,7	31,7
Kokku	-11 582,2	10 153,1	100,0	100,0

Muude investeeringute nõuded (vt tabel 37) kasvasid kvartali jooksul 11,6 mld krooni võrra. Hoiused välispankades suurenesid 3,8 mld krooni ja muu kapitali nõuded 4,5 mld. Märkimisväärselt suurenesid

Tabel 37. Muude investeeringute nõuete struktuur

	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoiused		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
I kv 2001	-301,4	-1 655,6	-1 655,6	31,4	-3 156,4	59,9	-157,9	3,0	-5 271,3	100,0
II kv 2001	-777,1	-614,2	-580,3	36,3	-128,0	8,0	-114,8	7,2	-1 600,2	100,0
III kv 2001	342,2	-69,4	-69,4	-5,8	802,0	66,9	123,8	10,3	1 198,6	100,0
IV kv 2001	151,5	26,4	26,4	1,3	1 744,4	89,2	33,9	1,7	1 956,2	100,0
2001 kokku	-584,8	15,7	-2 278,9	61,3	-738,0	19,9	-115,0	3,1	-3 716,7	100,0
I kv 2002	-22,8	3,2	-1 081,9	153,4	392,2	-55,6	7,2	-1,0	-705,3	100,0
II kv 2002	-208,2	31,0	1 540,6	-229,1	-1 413,1	210,1	-591,8	88,0	-672,5	100,0
III kv 2002	-464,6	-16,7	-329,0	-11,8	3 121,2	112,3	452,1	16,3	2 779,7	100,0
IV kv 2002	1 743,2	-246,6	-1 454,2	205,7	-1 357,7	192,1	361,9	-51,2	-706,8	100,0
2002 kokku	1 047,6	150,7	-1 324,5	-190,5	742,6	106,8	229,4	33,0	695,1	100,0
I kv 2003	-901,1	23,1	-6 337,1	162,2	3 367,7	-86,2	-35,8	0,9	-3 906,3	100,0
II kv 2003	-765,5	-26,9	2 349,2	82,7	1 353,3	47,6	-96,5	-3,4	2 840,5	100,0
III kv 2003	-31,6	-224,1	1 962,6	13 919,1	-612,6	-4 344,7	-1 304,3	-9 250,4	14,1	100,0
IV kv 2003	670,0	-54,3	-1 495,1	121,3	-1 899,0	154,0	1 491,2	-121,0	-1 232,9	100,0
2003 kokku	-1 028,2	45,0	-3 520,4	154,1	2 209,4	-96,7	54,6	-2,4	-2 284,6	100,0
I kv 2004	-161,9	9,2	-1 010,0	57,3	-374,9	21,3	-217,0	12,3	-1 763,8	100,0
II kv 2004	-571,9	11,6	-2 436,1	49,5	-490,6	10,0	-1 419,8	28,9	-4 918,4	100,0
III kv 2004	-91,7	-4,2	-1 300,1	-60,1	2 533,9	117,1	1 020,9	47,2	2 163,0	100,0
IV kv 2004	-206,5	3,1	-3 709,4	55,8	-3 213,5	48,3	479,7	-7,2	-6 649,7	100,0
2004 kokku	-1 032,0	9,2	-8 455,6	75,7	-1 545,1	13,8	-136,2	1,2	-11 168,9	100,0
I kv 2005	-365,2	3,2	-2 980,4	25,7	-3 770,8	32,6	-4 465,8	38,6	-11 582,2	100,0

ka kvartali jooksul mitteresidentidele antud laenud, ligikaudu 3 mld krooni. Riikide lõikes suundusid muud investeeringud peamiselt Ameerika Ühendriikidesse, Läti ja Prantsusmaale (vt joonis 22). Laenukapitali nõuetest ja kohustustest annab täpsema ülevaate tabel 38.

Joonis 22. Muude investeeringute nõuete kasv riigiti 2005. aasta I kvartalis (mld kr)

Tabel 38. Laenukapitali nõuded ja kohustused (mln kr)

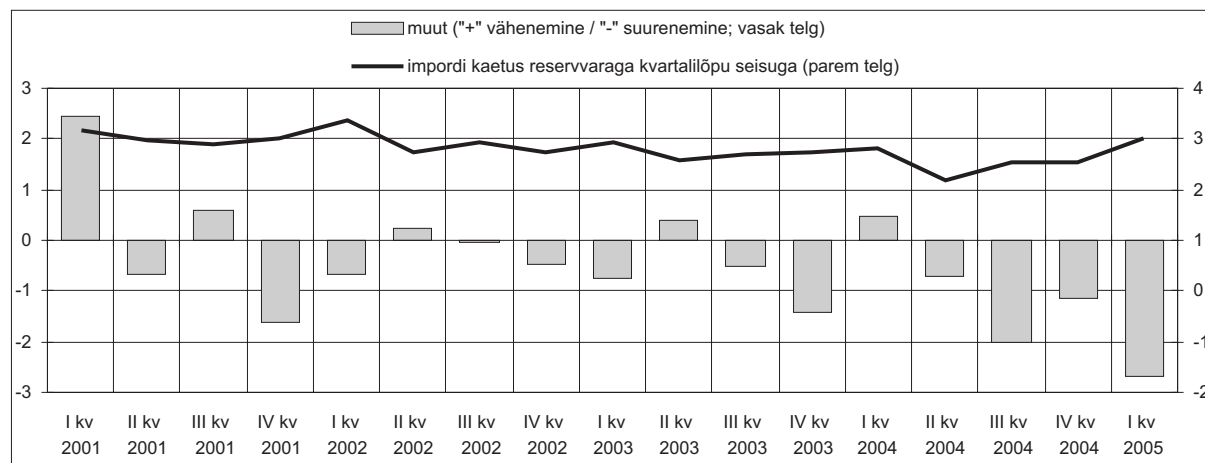
	Nõuded			Kohustused		
	Andmine	Tagastamine	Kokku	Saamine	Tagastamine	Kokku
I kv 2003	-11 076,1	4 739,0	-6 337,1	8 547,9	-8 348,2	199,7
II kv 2003	-8 846,0	11 195,2	2 349,2	6 449,4	-5 284,0	1 165,4
III kv 2003	-9 902,7	11 865,4	1 962,7	5 717,6	-4 566,9	1 150,7
IV kv 2003	-5 094,3	3 599,2	-1 495,1	9 297,6	-8 592,4	705,2
Kokku 2003	-34 919,1	31 398,8	-3 520,3	30 012,5	-26 791,5	3 221,0
I kv 2004	-6 702,8	5 692,8	-1 010,0	9 105,6	-7 455,4	1 650,2
II kv 2004	-8 219,5	5 783,5	-2 436,0	10 135,7	-10 100,7	35,0
III kv 2004	-5 910,9	4 610,8	-1 300,1	9 606,2	-8 291,2	1 315,0
IV kv 2004	-8 949,4	5 240,0	-3 709,4	16 536,8	-14 972,1	1 564,7
Kokku 2004	-29 782,6	21 327,1	-8 455,5	45 384,3	-40 819,4	4 564,9
I kv 2005	-13 051,5	10 071,1	-2 980,4	16 418,4	-11 145,2	5 273,2

Reservvara

Maksebilansi reservvara kasvas 2005. aasta esimeses kvartalis 2,7 mld krooni võrra (vt tabel 39). Impordi kaetusest reservvaraga annab ülevaate joonis 23.

Tabel 39. Reservvara muutuse struktuur

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)		
	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005	I kv 2004	IV kv 2004	I kv 2005
Kuld	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sularaha ja hoiused	1 541,0	-859,1	-2 784,6	329,0	74,6	103,5
Väärtpaberid	-1 054,3	-287,8	103,5	-225,1	25,0	-3,8
omandiväärtpaberid				0,0	0,0	0,0
võlakirjad	-273,8	-557,7	-845,5	-58,5	48,5	31,4
rahaturuinstrumendid	-780,5	269,9	949,0	-166,6	-23,4	-35,3
Muud nõuded	-18,3	-4,1	-10,4	-3,9	0,4	0,4
Kokku	468,4	-1 151,0	-2 691,5	100,0	100,0	100,0

Joonis 23. Kulla- ja välisvaluutareservide muut (mld kr) ja impordi kaetus reservvaraga (kuudes)

EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMIS- POSITSIOON JA KOGUVÄLISVÕLG

31. märts 2005

2005. aasta I kvartali jooksul kasvasid kõik Eestisse tehtud välisinvesteeringud ligi viiendiku võrra ja ulatusid kvartali lõpul 272,6 mld kroonini (vt tabel 40). Neist 57% oli paigutatud finantsvahendusse, väiksemas mahus ka kinnisvara, rentimise ja äritegevuse, töötleva tööstuse, hulgi- ja jaekaubanduse ning veonduse, laonduse ja side valdkondadesse (vt tabel 41). Kolmandiku investeeringutest Eestisse tegid Rootsi, 18% Soome ja 16% Suurbritannia investorid.

Kvartal varasema seisuga võrreldes tõusis **Eestisse paigutatud välisinvesteeringute** struktuuris otseinvesteeringute osakaal ning langes portfelliinvesteeringute tähtsus. Muutus oli tingitud välisosaluse olulisest suurendamisest Hansapangas. Otseinvesteeringud moodustasid kõigist investeeringutest üle poole ehk 141,2 mld krooni, portfelliinvesteeringud viiendiku ning muud investeeringud ülejäänud. **Eestisse tehtud välismaiste otseinvesteeringute** puhul olid eelistatumateks tegevusaladeks finantsvahendus (42% otseinvesteeringutest), kinnisvara, rentimine ja äritegevus (19%), töötlev tööstus (15%) ning hulgi- ja jaekaubandus (8%; vt tabel 42). Ligi 55% otseinvesteeringutest tegid Rootsi ning 20% Soome investorid.

Eesti investeeringud välismaale ulatusid 119 mld kroonini. 73% välismaale paigutatud investeeringuist tegid finantsvahenduse investorid. Välismaale investeerisid ka avaliku sektori, kinnisvara, rentimise ja äritegevuse, veonduse, laonduse ja side ning hulgi- ja jaekaubanduse investorid. Eesti investorite seas olid populaarsemateks investeerimismaadeks Leedu, Läti ja Saksamaa.

Võrreldes 2004. aasta lõpu seisuga tõusis välismaale paigutatud investeeringute struktuuris muude investeeringute osakaal ning langes otse- ja portfelliinvesteeringute ning reservvara tähtsus. Laenude, hoiuste ja keskpanga kulla- ja välisvaluutareserv hõlmas 61% välisnõuetest. **Otseinvesteeringute** osatähtsus oli 15% kõigist välismaale tehtud investeeringuist. Aktiivsemad välismaale otseinvesteeringud olid finantsvahenduse (41%), kinnisvara, rentimise ja äritegevuse (29%) ning veonduse, laonduse ja side (13%) esindajad. 79% kõigist välismaale tehtud otseinvesteeringuist paigutati kolme riiki – Leetu, Läti ja Küprosele (vt tabel 42).

Tabel 40. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln kr)

	31.12.2004	%	31.03.2005	%
VÄLISNÕUDED (VÄLISAKTIVA)	99 735,0	100,0	119 049,2	100,0
Otseinvesteeringud välismaal	16 275,0	16,3	17 399,4	14,6
Aktsia(osa)kapital ja reinvesteeritud tulu	12 128,7	12,2	13 022,1	10,9
Muu otseinvesteeringukapital	4 146,4	4,2	4 377,3	3,7
Portfelliinvesteeringud	24 717,0	24,8	28 436,6	23,9
Omandiväärtpaberid	5 136,0	5,1	6 550,0	5,5
Võlaväärtpaberid	19 581,1	19,6	21 886,7	18,4
Võlakirjad	12 352,6	12,4	13 912,3	11,7
Rahaturuinstrumendid	7 228,4	7,2	7 974,4	6,7
Tuletisinstrumendid	368,6	0,4	305,7	0,3
Muud investeeringud	37 769,9	37,9	49 592,1	41,7
Kaubanduskrediit	6 986,7	7,0	7 468,4	6,3
Laenud	22 359,2	22,4	25 434,7	21,4
Pikaajalised	11 408,2	11,4	13 266,4	11,1
Lühiajalised	10 951,0	11,0	12 168,3	10,2
Sularaha ja hoiused	7 664,6	7,7	11 461,0	9,6
Muud nõuded	759,4	0,8	5 227,9	4,4
Reservvara	20 604,3	20,7	23 315,4	19,6
VÄLISKOHUSTUSED (VÄLISPASSIVA)	230 543,6	100,0	272 642,9	100,0
Otseinvesteeringud Eestis	115 483,2	50,1	141 171,0	51,8
Aktsia(osa)kapital ja reinvesteeritud tulu	100 593,8	43,6	126 658,8	46,5
Muu otseinvesteeringukapital	14 889,4	6,5	14 512,2	5,3
Portfelliinvesteeringud	51 627,3	22,4	57 582,3	21,1
Omandiväärtpaberid	22 276,7	9,7	20 360,1	7,5
Võlaväärtpaberid	29 350,6	12,7	37 222,1	13,7
Võlakirjad	26 577,3	11,5	27 713,0	10,2
Rahaturuinstrumendid	2 773,3	1,2	9 509,1	3,5
Tuletisinstrumendid	238,0	0,1	223,1	0,1
Muud investeeringud	63 195,1	27,4	73 666,5	27,0
Kaubanduskrediit	8 273,3	3,6	8 888,4	3,3
Laenud	28 649,3	12,4	34 271,6	12,6
Pikaajalised	25 081,9	10,9	28 164,7	10,3
Lühiajalised	3 567,4	1,5	6 106,9	2,2
Sularaha ja hoiused	25 251,9	11,0	26 577,9	9,7
Muud kohustused	1 020,7	0,4	3 928,6	1,4
NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-130 808,6		-153 593,7	
Pikaajaline	-100 372,4		-124 584,7	
Lühiajaline	-30 436,3		-29 009,0	

Väliskohustuste ülekaalu ja nõuetest kiirema kasvu tõttu oli Eesti netoinvesteeringu positsioon 2005. aasta I kvartali lõpus 153,6 mld krooni ulatuses negatiivne, ületades viimase nelja kvartali baasil esmakordselt sisemajanduse koguprodukti mahtu (ligi 6% võrra). Netoinvesteeringu positsioonis suurenes pikaajalise kapitali osakaal, moodustades sellest 81%.

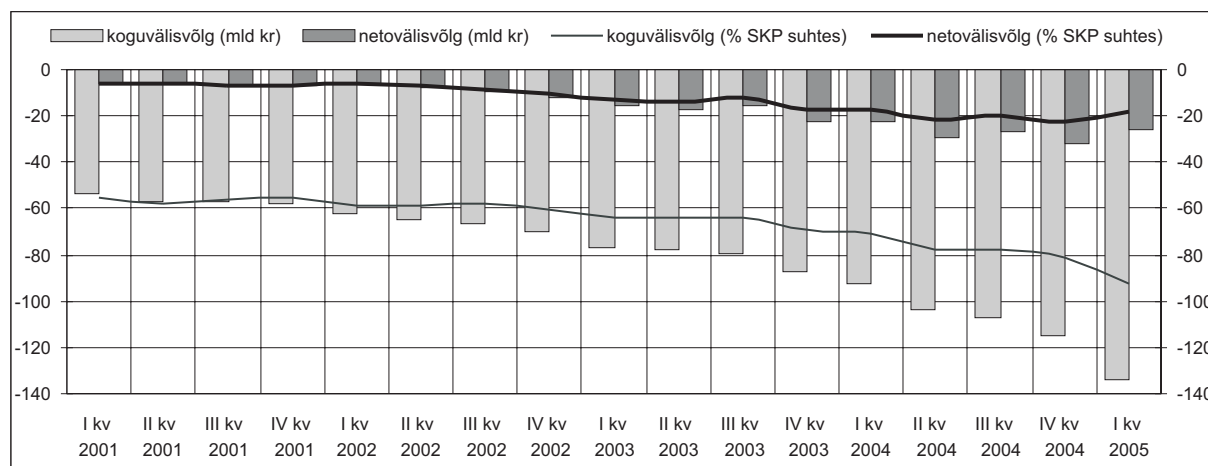
Eesti kõigi sektorite võlakohustused kasvasid kvartaliga 16% ja ulatusid 31. märtsil 2005. aastal 133,7 mld kroonini (92%ni SKP suhtes). Eesti netovälisvõlg (võla iseloomuga välisnõuete ja -kohustuste vahe) ulatus 26,3 mld kroonini (18%ni SKP suhtes; vt joonis 24 ja tabel 43). Koguvälisvõlg hõlmas väliskohustuste mahust poole. Jättes kõrvale otseinvesteeringuettevõtete grupisisesed võlad, moodustasid 55% koguvõlast pikaajalised võlakohustused. Võlanõuete puhul oli tegu valdavalt lühiajalise kapitaliga.

Tabel 41. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon tegevusalade ja riikide järgi 31. märtsil 2005 (%)

Nõuded		Kohustused	
Tegevusalad			
Finantsvahendus	73,1	Finantsvahendus	57,0
Avalik haldus ja riigikaitse	10,8	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	11,5
Hulgi- ja jaekaubandus	5,3	Töötlev tööstus	9,8
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	4,9	Hulgi- ja jaekaubandus	6,6
Töötlev tööstus	4,1	Veondus, laondus ja side	4,7
Muud	7,1	Muud	20,2
Kokku	100,0	Kokku	100,0
Riigid			
Leedu	12,7	Rootsi	34,7
Läti	12,3	Soome	17,5
Saksamaa	12,2	Suurbritannia	16,2
Suurbritannia	9,3	Saksamaa	4,9
USA	6,1	USA	4,7
Ülejäänud riigid	47,4	Ülejäänud riigid	22,0
Kokku	100,0	Kokku	100,0

Tabel 42. Otseinvesteeringud tegevusalade ja riikide järgi 31. märtsil 2005 (%)

Nõuded		Kohustused	
Tegevusalad			
Finantsvahendus	42,1	Finantsvahendus	40,7
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	19,2	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	29,4
Töötlev tööstus	14,5	Veondus, laondus ja side	12,6
Hulgi- ja jaekaubandus	8,1	Hulgi- ja jaekaubandus	7,2
Veondus, laondus ja side	4,3	Töötlev tööstus	5,4
Muud	11,8	Muud	4,7
Kokku	100,0	Kokku	100,0
Riigid			
Rootsi	54,5	Leedu	36,8
Soome	19,9	Läti	32,5
USA	4,2	Küpros	9,9
Holland	2,8	Venemaa	5,5
Norra	2,4	Soome	4,5
Ülejäänud riigid	16,2	Ülejäänud riigid	10,8
Kokku	100,0	Kokku	100,0

Joonis 24. Eesti majanduse kogu- ja netovälisvõlg

Tabel 43. Välisvõlg (mln kr)

	31.12.2004	%	31.03.2005	%
VÖLAKOHUSTUSED				
I. Valitsemissektor	3 891,0	3,4	3 663,3	2,7
Lühiajalised				
Pikaajalised	3 891,0	3,4	3 663,3	2,7
II. Keskpank	507,7	0,4	530,3	0,4
Lühiajalised	507,7	0,4	530,3	0,4
Pikaajalised				
III. Krediidiasutused	59 932,7	52,3	73 855,9	55,3
Lühiajalised	21 982,8	19,3	37 806,6	28,4
Pikaajalised	37 950,0	33,0	36 049,3	26,9
IV. Muud sektorid	28 214,3	24,5	32 839,2	24,5
Lühiajalised	10 549,7	9,2	11 544,2	8,6
Pikaajalised	17 664,6	15,3	21 295,0	15,9
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	22 299,0	19,4	22 762,0	17,0
KOGUVÄLISVÕLG	114 844,8	100,0	133 650,7	100,0
VÖLANÕUDED				
I. Valitsemissektor	11 552,0	13,9	12 882,6	12,0
Lühiajalised	5 818,6	7,0	6 237,2	5,8
Pikaajalised	5 733,4	6,9	6 645,3	6,2
II. Keskpank	20 582,0	24,7	23 292,5	21,6
Lühiajalised	16 879,4	20,3	18 709,8	17,4
Pikaajalised	3 702,6	4,4	4 582,6	4,3
III. Krediidiasutused	23 030,2	20,2	33 578,9	31,5
Lühiajalised	14 970,9	10,6	23 777,2	22,4
Pikaajalised	8 059,3	9,6	9 801,8	9,1
IV. Muud sektorid	22 747,0	27,3	24 995,3	23,2
Lühiajalised	12 598,7	15,1	14 067,5	13,1
Pikaajalised	10 148,3	12,2	10 927,7	10,1
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	11 556,0	13,9	12 627,1	11,7
VÖLANÕUDED KOKKU	89 467,3	100,0	107 376,3	100,0
NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)				
I. Valitsemissektor	7 661,0		9 219,3	
Lühiajaline	5 818,6		6 237,2	
Pikaajaline	1 842,4		2 982,1	
II. Keskpank	20 074,3		22 762,1	
Lühiajaline	16 371,7		18 179,5	
Pikaajaline	3 702,6		4 582,6	
III. Krediidiasutused	-36 902,5		-40 276,9	
Lühiajaline	-7 011,9		-14 029,4	
Pikaajaline	-29 890,6		-26 247,5	
IV. Muud sektorid	-5 467,3		-7 843,9	
Lühiajaline	2 049,0		2 523,4	
Pikaajaline	-7 516,3		-10 367,3	
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	-10 743,0		-10 135,0	
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-25 377,5		-26 274,3	